

Kortlægning af lærernes videreuddannelsesmuligheder

April 2024

Udgivet af Uddannelses- og Forskningsstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø
Tel.: 7231 7800
ufs@ufm.dk
www.ufm.dk

Publikationen kan hentes på ufm.dk/publikationer

ISBN (elektronisk publikation): 978-87-94128-84-1

Kortlægning af lærernes videreuddannelsesmuligheder

April 2024

Indhold

Baggrund	5
Resumé	7
Metode	9
1. Videreuddannelsesmuligheder for lærere	11
1.1 Kandidatuddannelser	12
1.2 Masteruddannelser	13
1.3 Diplomuddannelser	14
1.4 Akademiuddannelser	15
1.5 Kategorisering af videreuddannelsesmuligheder	16
2. Lærernes deltagelse i videreuddannelse	23
2.1 Lærernes videreuddannelsesaktivitet	23
2.2 Lærere, som tager en fuld ny uddannelse	25
2.3 Beskæftigelse inden for professionen	27
Bilag	32
Bilag 1. Samlet oversigt over videreuddannelsesmuligheder for lærere	32
Bilag 2. De faglige eksperter	39
Bilag 3. Relevante brancher	40

Baggrund

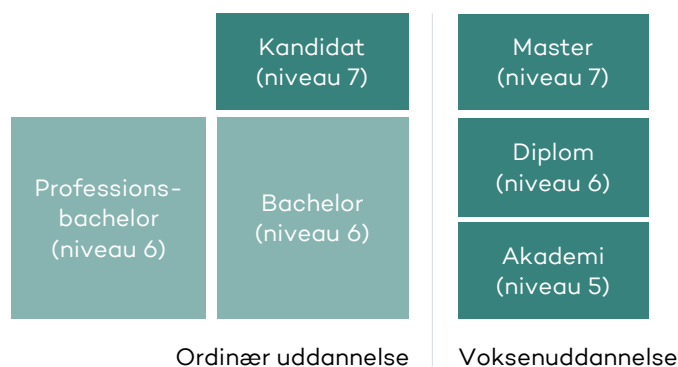
På baggrund af den politiske aftale om reform af læreruddannelsen¹ har Uddannelses- og Forskningsstyrelsen (herefter UFS) kortlagt videreuddannelsesmulighederne for uddannede lærere.

Afgrænsning af kortlægningen

UFS har afgrænset kortlægningen af læreres videreuddannelsesmuligheder til uddannelser inden for videreuddannelsessystemet for voksne (master-, diplom- og akademiuddannelser) samt det ordinære uddannelsessystem (kandidatuddannelser), som alle er ECTS-belagte uddannelser på videregående niveau, jf. figur 1.

Figur 1

Kortlægningens fokus samt angivelse af uddannelsernes niveaumæssige indplacering i den danske kvalifikationsramme for livslang læring

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet

Uddannelserne inden for det ordinære uddannelsessystem er heltidsuddannelser, som giver ret til SU og er uden deltagerbetaling, mens uddannelserne inden for videreuddannelsessystemet for voksne er deltidsuddannelser, som ikke giver ret til SU.

Uddannelserne inden for det videregående uddannelsessystem for voksne er opbygget af moduler, som kan tages enkeltvis eller stykkes sammen til en fuld uddannelse. De enkelte moduler kan være enten obligatoriske eller valgfri, hvis man ønsker at gennemføre en fuld uddannelse, som i givet fald skal omfatte et afsluttende projekt. En fuld master-, diplom- eller akademiuddannelse har almindeligvis et omfang af 60 ECTS-point svarende til et års fuldtidsstudie. Akademi- og diplomuddannelser skal være afsluttet senest seks år efter, at den studerende er begyndt på uddannelsen, mens det for masteruddannelserne skal fremgå af studieordningen, hvornår den studerende senest skal have afsluttet uddannelsen. Desuden kan gennemførelsen af bestemte moduler give ret til at anvende en bestemt titel. F.eks. kan lærere, som har gennemført moduler svarende til 30 ECTS-point, der er tilrettelagt med henblik på læsevejledning, anvende betegnelsen 'læsevejleder', mens f.eks. gennemførelse af moduler på 10 ECTS-point, som er tilrettelagt med henblik på praktikvejledning, giver ret til at anvende betegnelsen 'praktikvejleder'.

¹ En ambitiøs læreruddannelse tæt på folkeskolen og til gavn for folkeskolen, 13. september 2022.

Ud over muligheder for videreuddannelse på kandidat-, master-, diplom- og akademiuddannelser findes der også andre former for formel og uformel efter- og videreuddannelse for lærere, herunder enkeltfag, f.eks. ekstra undervisningsfag på læreruddannelsen, samt kurser udbudt af bl.a. kommuner, fagforeninger, private fonde og øvrige private kursusudbydere. Disse typer af videreuddannelsesmuligheder for lærere er ikke afdækket i denne kortlægning. Ligeledes er de kurser og andre efteruddannelsesaktiviteter, som udbydes på videregående uddannelsesinstitutioner som indtægtsdækket virksomhed (IDV), ikke omfattet af denne kortlægning.

Kortlægningen indeholder ud over denne indledning et metodeafsnit og to hovedkapitler med følgende analyser:

Del 1: Videreuddannelsesmuligheder for lærere

- En kortlægning af lærernes videreuddannelsesmuligheder.
- En kategorisering af videreuddannelser for lærere ift. uddannelsernes indhold og relevans for professionen.

Del 2: Lærernes deltagelse i videreuddannelse

- Et overblik over lærernes anvendelse af videreuddannelsesmuligheder.
- Lærernes tilknytning til grundskolesektoren efter gennemført videreuddannelse.

Desuden indeholder rapportens bilag 1 en oversigt over de identificerede videreuddannelsesmuligheder for lærere.

Resumé

Videreuddannelsesmuligheder for lærere

I kortlægningen af videreuddannelsesmuligheder for lærere er der identificeret 134 forskellige videreuddannelsesmuligheder, som er relevante for lærere, og hvor læreruddannede opfylder adgangskravene til uddannelserne. De 134 uddannelser fordeler sig mellem 27 kandidatuddannelser, 34 masteruddannelser, 54 diplomuddannelser (inkl. 34 forskellige uddannelsesretninger under diplomuddannelse i pædagogik) samt 19 akademiuddannelser.

Diplomuddannelser er den uddannelsestype med størst aktivitet blandt lærere

I alt er godt 10.000 lærere påbegyndt videreuddannelsesaktivitet på en diplomuddannelse i perioden 2018-2022. Diplomuddannelsen i pædagogik er lærernes mest anvendte uddannelsesstilbud. I alt har 6.697 lærere tilsammen deltaget i 14.486 moduler på én eller flere af de 34 uddannelsesretninger, som retter sig mod emner i relation til at varetage pædagogiske funktioner.

Til sammenligning er godt 1.200 lærere påbegyndt en kandidatuddannelse, hvor pædagogisk psykologi er den mest populære. Knap 850 lærere har deltaget i ét eller flere moduler på en masteruddannelse, hvor uddannelsen til underviser i dansk som andetsprog for voksne (DAV-uddannelsen) samt master i offentlig ledelse er de mest populære uddannelser. Tilsvarende har godt 850 lærere deltaget i ét eller flere moduler på en akademiuddannelse, hvor akademiuddannelsen i ledelse er det mest populære uddannelsesstilbud.

Kategorisering af videreuddannelsesmuligheder

Uddannelses- og Forskningsstyrelsen har faciliteret en workshop med faglige eksperter udpeget af Danske Professionshøjskoler og Danske Universiteter med henblik på at kategorisere uddannelser i forhold til, om deres indhold retter sig mod beskæftigelse som lærer i grundskolen, anden beskæftigelse, der er relevant for professionen, eller beskæftigelse som ikke er relevant for professionen.

Ifølge de faglige eksperters kategorisering retter en del kandidatuddannelser sig mod beskæftigelse, som er relevant for lærerprofessionen, men ingen af kandidatuddannelserne vurderes at have et indhold, som er direkte rettet mod beskæftigelse som lærer i grundskolen.

Klassiske kandidatuddannelser som f.eks. historie og tysk vurderes – trods deres navnefællesskab med folkeskolens og læreruddannelsens undervisningsfag – hverken at rette sig mod beskæftigelse i grundskolen eller beskæftigelse som er relevant for professionen. Det skyldes bl.a. fraværet af didaktik i disse uddannelser. Mange af disse uddannelser indgår i øvrigt ikke på listen over videreuddannelsesmuligheder for lærere, fordi læreruddannelsen ikke er adgangsgivende til uddannelserne.

Halvdelen af de masteruddannelser, der er identificeret som en videreuddannelsesmulighed for lærere, kategoriseres af de faglige eksperter til ikke at være rettet mod beskæftigelse, som er relevant for lærerprofessionen. Det skyldes dels, at uddannelsernes indhold særligt har fokus på kompetencer inden for ledelse og organisationsudvikling, dels at uddannelserne retter sig mod undervisning for voksne.

De faglige eksperter vurderer desuden, at der er et bredt udbud af diplomuddannelser til lærere, som gerne vil uddanne sig til specifikke roller i grundskolen, f.eks. inden for vejledning, mens der er et begrænset udbud af videreuddannelsesmuligheder for lærere, som ønsker at dygtiggøre sig yderligere inden for deres undervisningsfag.

Læreres videreuddannelsesaktivitet

Blandt lærere, som ikke har fuldført en ny uddannelse inden for ti år efter, de er dimitteret fra læreruddannelsen, har knap halvdelen (49 pct.) deltaget i mindst én videreuddannelsesaktivitet, herunder enkeltfag eller i videreuddannelsessystemet for voksne. Der er dog betydelig forskel på omfanget af videreuddannelsesaktiviteten, idet godt 27 pct. af lærerne har deltaget i videreuddannelsesaktiviteter svarende til 1-19 ECTS-point, 15 pct. af lærerne har deltaget i 20-39 ECTS-point, mens 7 pct. af lærerne har deltaget i mere end 40 ECTS-point.

Godt én ud af otte lærere (12 pct.) fuldfører en ny uddannelse inden for ti år efter, at de er dimitteret fra læreruddannelsen. Kandidatuddannelser er den mest populære uddannelsestype. Blandt 1.319 lærere fra dimittendårgangene 2008-2011, som har fuldført en ny uddannelse, har 718 lærere fuldført en kandidatuddannelse, 334 har fuldført en diplomuddannelse, 113 har fuldført en masteruddannelse, mens 15 har fuldført en akademiuddannelse.

Beskæftigelse inden for relevante brancher

Blandt lærerne, som ikke har fuldført en ny uddannelse, er 85 pct. beskæftiget inden for en branche, som er relevant for professionen. Det samme gælder 57 pct. af de uddannede lærere, som efterfølgende har fuldført en kandidatuddannelse, der kan siges at ligge i faglig forlængelse af læreruddannelsen. Til sammenligning er 88 pct. af de lærere, som har fuldført en diplomuddannelse i faglig forlængelse af læreruddannelsen, ansat i en relevant branche.

Blandt lærere, der har en kandidatuddannelse, som ikke er kategoriseret som værende i faglig forlængelse af læreruddannelsen, er 32 pct. beskæftiget inden for professionen, mens det tilsvarende gælder for 46 pct. af de lærere, der har en diplomuddannelse, som ikke kan siges at være i faglig forlængelse af læreruddannelsen.

Metode

I denne metodebeskrivelse præsenteres datagrundlaget for kortlægningen af videreuddannelsesmuligheder for lærere samt kriterierne for at medtage eller udelade uddannelsesstilbud på den samlede liste over videreuddannelsesmuligheder for lærere.

Af bilag 1 fremgår den samlede liste over de identificerede kandidat-, master-, diplom- og akademiuddannelser. I oversigten er det angivet, om en færdiggjort læreruddannelse giver direkte adgang til den enkelte uddannelse, eller om der er yderligere krav for ansøgere med en læreruddannelse, f.eks. krav om specifikke undervisningsfag. Desuden fremgår det af listen, hvilke universiteter, som udbyder de identificerede kandidat- og masteruddannelser, herunder er det angivet, hvilke uddannelser, der udbydes på Danmarks institut for Pædagogik og Uddannelse på Aarhus Universitet (angivet som AU/DPU). Der er ikke sat institutionsnavn på de landsdækkende diplom- og akademiuddannelser.

Metode og fremgangsmåde for del 1: Videreuddannelsesmuligheder for lærere

Læreres videreuddannelsesmuligheder er i første omgang kortlagt på baggrund af, hvilke uddannelser inden for det ordinære uddannelsessystem samt inden for videreuddannelsessystemet for voksne, som lærere er påbegyndt. Uddannelserne er identificeret på baggrund af data fra Danmarks Statistik, som viser, hvilke kandidatuddannelser uddannede lærere er blevet optaget på i perioden 2018-2022, samt hvilke master-, diplom- og akademiuddannelser lærere er blevet optaget på i perioden 2017/18-2021/22. Perioderne for optag på uddannelserne er forskellige, fordi data om læreres videreuddannelsesaktivitet inden for det ordinære uddannelsessystem og videreuddannelsessystemet for voksne er hentet fra forskellige registre. I oversigten over optag på kandidatuddannelser i perioden 2018-2022 anvendes betegnelsen tværsnitsår, som dækker over perioden 1/10-2017 til 30/9-2022. I oversigterne over optag på master-, diplom- og akademiuddannelser i perioden 2017/18-2021/22 anvendes opgørelsesmetoden skoleår, som dækker over perioden 1/7-2017 til 30/6-2022. UFS har lagt vægt på at basere kortlægningen af lærernes videreuddannelsesmuligheder på de nyeste tilgængelige data.

Oversigten er derudover suppleret med en række uddannelser i form af:

- Uddannelser med navnemæssigt slægtskab med undervisningsfag og centrale pædagogiske temaer på læreruddannelsen som er identificeret på baggrund af en systematisk søgning på UddannelsesGuiden (ug.dk). Der er søgt på alle undervisningsfag på læreruddannelsen og centrale pædagogiske temaer som læring, praksis, didaktik, pædagogik, læsning, STEM, teknologiforståelse, klasseledelse, relationsarbejde, specialundervisning, inklusion, specialpædagogik, sprog og faglig læsning.
- Nye kandidatuddannelser udbudt af Roskilde Universitet (herefter RUC), som ikke er inkluderet i ovennævnte datakilder. Uddannelserne er identificeret via online-værktøjet 'Tjek din adgang', som viser, hvilke kandidatuddannelser på RUC en given bacheloruddannelse, herunder læreruddannelsen, giver adgang til. RUC har siden 2022 udbudt en række nye kandidatuddannelser, som studerende med en

læreruddannelse har adgang til – enten med krav om specifikke linjefag eller med krav om 10 ECTS-point sommersuppleringskursus. Da der er færre end fem optagne på uddannelserne i 2022, som har læreruddannelsen som senest fuldførte uddannelse, fremgår det ikke hvor mange studerende, der er optaget på uddannelserne.

Oversigten over videreuddannelsesmuligheder for lærere er afgrænset fra følgende:

- Uddannelser, hvor lærere hverken har direkte adgang, adgang under forudsætning af specifikke undervisningsfag eller adgang med supplerende. Eksempler på uddannelser, som af denne grund er udeladt af oversigten over videreuddannelsesmuligheder på trods af, at data viser, at lærere er påbegyndt uddannelserne, er bl.a. akademiuddannelserne el-installation og VVS-installation, hvor der enten er specifikke adgangskrav om en erhvervsuddannelsesbaggrund eller en forventning om specifik erfaring inden for områder, som lærere, hverken via læreruddannelsen eller erhvervserfaring som lærere, kan forventes at opfylde. Dette gør sig ligeledes gældende for en række kandidatuddannelser med navnemæssigt slægtskab med undervisningsfag i folkeskolen, f.eks. kandidatuddannelserne i dansk, matematik, historie, engelsk og musikvidenskab samt masteruddannelse i matematik. Uddannelserne indgår ikke i oversigten over videreuddannelsesmuligheder for lærere, idet læreruddannelsen ikke er adgangsgivende. Det antages, at lærere, som er optaget på en af ovennævnte uddannelser, er optaget på baggrund af øvrig adgangsgivende uddannelsesaktivitet, f.eks. en erhvervsuddannelse eller en akademisk bacheloruddannelse.
- Uddannelser, der tidligere har været udbudt som en videreuddannelsesmulighed for lærere, men som er nedlagt, f.eks. diplomuddannelsen almen uddannelse i sløjd.
- Kandidatuddannelser med færre end fem optagne studerende, der har læreruddannelsen som baggrund i perioden 2018-2022, samt master-, diplom- og akademiuddannelser med færre end fem kursister i perioden 2017/18-2021/22.²

For en række akademiuddannelser, som indgår i listen over videreuddannelsesmuligheder for lærere, fremgår det ikke tydeligt af ug.dk, om lærere opfylder kravet om to års relevant erhvervserfaring ved beskæftigelse som lærer i grundskolen. I kortlægningen af videreuddannelsesmuligheder for lærere har UFS valgt at medtage de akademiuddannelser, som er relevante for lærere ift. at opnå kompetencer til at undervise på en erhvervsuddannelse, som omfatter flere end 100 forskellige uddannelser inden for følgende hovedområder:

- Omsorg, sundhed og pædagogik
- Kontor, handel og forretningsservice
- Fødevarer, jordbrug og oplevelser
- Teknologi, byggeri og transport

Metode og fremgangsmåde for kategorisering af videreuddannelser for lærere ift. uddannelsernes indhold og relevans for professionen samt metode for lærernes anvendelse af videreuddannelsesmuligheder og tilknytning til grundskolesektoren efter gennemført videreuddannelse fremgår af korte metodebeskrivelser hhv. på side 16 (del 1) og side 23 og side 25 (del 2).

² Uddannelserne indgår ikke grundet regler om mikrodata.

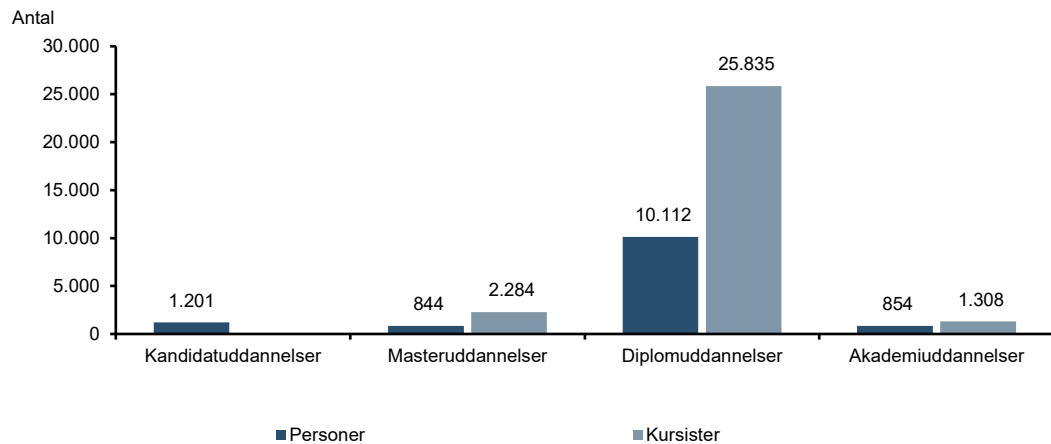
1. Videreuddannelsesmuligheder for lærere

Første del af kortlægningen indeholder en præsentation af de i alt 134 identificerede videreuddannelsesmuligheder for lærere, som fordeler sig mellem 27 kandidatuddannelser, 34 masteruddannelser (inkl. uddannelsen til underviser i dansk som andetsprog for voksne - DAV-uddannelsen), 54 diplomuddannelser (inkl. 34 forskellige uddannelsesretninger under diplomuddannelse i pædagogik³) samt 19 akademiuddannelser.

Som det fremgår af figur 2, er diplomuddannelser den mest anvendte videreuddannelsesstype blandt lærere. I perioden 2018-2022 er 10.112 lærere påbegyndt en diplomuddannelse, hvor de tilsammen er påbegyndt knap 26.000 diplommoduler. Til sammenligning er 1.201 lærere påbegyndt en kandidatuddannelse, 844 lærere er påbegyndt en masteruddannelse, mens 854 lærere er påbegyndt en akademiuddannelse.

Figur 2

Kursister og personer med lærerbaggrund, som er påbegyndt en kandidat-, master-, diplom- eller akademiuddannelse i perioden 2018-2022, antal

Anm.: Tallene i figuren dækker over alle personer og kursister på kandidat-, master-, diplom- og akademiuddannelser, som lærere er påbegyndt i perioden 2018-2022. Dvs. at et begrænset antal kursister og personer, som er påbegyndt en uddannelse, hvor læreruddannelsen ikke opfylder adgangsbetingelserne, også indgår. Studerende på kandidatuddannelser kan ikke opgøres som antal kursister, da de er indskrevet på den fulde uddannelse.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus baseret på data fra Danmarks Statistik

Nedenfor præsenteres et uddrag af den samlede oversigt over videreuddannelsesmuligheder i form af de ti mest populære kandidat-, master-, diplom- og akademiuddannelser, jf. tabel 1-4. Uddannelserne er oplistet på baggrund af antallet af uddannede lærere, som efterfølgende er påbegyndt uddannelserne eller moduler på uddannelserne.

³ <https://www.ug.dk/Uddannelser/diplomuddannelser/paedagogik/diplomuddannelsepaedagogik>

1.1 Kandidatuddannelser

Kandidatuddannelser er en videreuddannelsesmulighed for lærere i det ordinære videreuddannelsessystem (niveau 7 i kvalifikationsrammen), idet lærere har adgang til visse kandidatuddannelser, hvor der er en faglig sammenhæng mellem læreruddannelsen og kandidatuddannelsen. Adgangen til en kandidatuddannelse er således betinget af sammensætningen af fagelementer i (professions)bacheloruddannelsen, jf. Bekendtgørelse om bachelor- og kandidatuddannelser ved universiteterne. På nogle kandidatuddannelser er der krav om, at ansøgere, som har en professionsbachelor, gennemfører suppleringskurser, f.eks. i videnskabsteori, eller vedlægger en relevansbeskrivelse, der bl.a. har til formål at indgå i en uddannelsesfaglig vurdering, som kan anvendes til at prioritere mellem kvalificerede ansøgere. Ansøgere, som opfylder adgangskravene, er ikke garanteret en studieplads, da nogle kandidatuddannelser har begrænset optag bl.a. som følge af dimensionering.

Af tabel 1 fremgår et uddrag af listen over de identificerede kandidatuddannelser. Tabellen viser de ti mest populære kandidatuddannelser blandt lærere. De mest populære uddannelser er identificeret på baggrund af antal studerende, der har læreruddannelsen som senest fuldførte uddannelse, og som er påbegyndt en kandidatuddannelse i perioden 2018 til 2022.

Tabel 1

De ti mest populære kandidatuddannelser blandt lærere, som er påbegyndt en kandidatuddannelse i perioden 2018-2022, antal

Kandidatuddannelser	Studerende
Pædagogisk psykologi (AU/DPU)	207
Didaktik, dansk (AU/DPU)	112
Pædagogisk sociologi (AU/DPU)	101
Uddannelsesvidenskab (AU/DPU)	90
Generel pædagogik (AU/DPU)	73
Læring og forandringsprocesser (AAU)	69
It og læring, organisatorisk omstilling (AAU)	57
IT-didaktisk design (AU/DPU)	55
Pædagogisk filosofi (AU/DPU)	47
Pædagogisk antropologi (AU/DPU)	46

Anm.: Der er taget udgangspunkt i personer, der har læreruddannelsen som senest fuldførte uddannelse. I tabellen indgår den første uddannelse, de tilgår, efter de er dimitteret fra læreruddannelsen. Perioden er opgjort som tværsnitsår, hvor 2018-2022 dækker over perioden 1/10-2017 til 30/9-2022.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus baseret på data fra Danmarks Statistik

Tabel 2-4 i de næste afsnit viser antal påbegyndte kursister på hhv. master-, diplom- og akademiuddannelser, der har en læreruddannelse som senest fuldførte uddannelse. Udover antal personer med lærerbaggrund, som er påbegyndt en master-, diplom- og akademiuddannelser, fremgår også antal kursister. Antal kursister er opgjort således, at en person, der deltager i flere moduler på uddannelsen, tæller med flere gange i tabel 2-4.

1.2 Masteruddannelser

Masteruddannelser er en videreuddannelsesmulighed for lærere i videreuddannelsessystemet for voksne. Masteruddannelser er på niveau med kandidatuddannelser (niveau 7 i kvalifikationsrammen) og udbydes af universiteterne og de kunstneriske uddannelsesinstitutioner. Uddannelserne skal gennem udvikling af faglige og personlige kompetencer kvalificere voksne til at kunne varetage højt kvalificerede funktioner i virksomheder, institutioner m.v. De kan således både sigte mod en specialisering og mere generelle arbejdsfunktioner, f.eks. ledelse.

Masteruddannelser har med en enkelt undtagelse et omfang på 60 ECTS-point svarende til et årsværk, er modul-opdelte og gennemføres som regel på deltid. Der er desuden deltagerbetaling. Ud over en uddannelse på (professions)bachelorniveau, er der adgangskrav om mindst to års relevant erhvervserfaring efter gennemført uddannelse.

Af tabel 2 fremgår de mest populære masteruddannelser blandt lærere i perioden fra 2017/18 til 2021/22, hvor uddannelsen underviser i dansk som andetsprog for voksne med hhv. 229 personer (552 kursister) er den mest populære masteruddannelse.

Tabel 2

De ti mest populære masteruddannelser blandt lærere, målt på antal kursister på moduler på masteruddannelsen i perioden 2017/18-2021/22, antal

Masteruddannelser	Kursister	Personer
Underviser i dansk som andetsprog for voksne (KU, SDU)*	542	229
Master i offentlig ledelse/Master of Public Governance (MPG) (Master i offentlig ledelse udbydes i samarbejde mellem SDU og AU. MPG udbydes på AAU, CBS, KU)	390	90
Master i læreprocesser (MLP) (AAU)**	235	113
Master i IKT og læring (AAU i samarbejde med AU, CBS og RUC)	178	73
Master i trivsels- og ressourcpsykologi (AU)	133	51
Master i dansk som andetsprog (AU, KU)	96	50
Master i børns litteratur og medier (AU)	80	28
Master i uddannelsesledelse (AU/DPU)	51	23
Master i professionel vejledning (AU/DPU)	50	19
Master i organisationspsykologi (RUC)	46	9

Anm.: Baseret på en optælling af antal kursister på moduler på uddannelserne i perioden 2017/18 til 2021/22, der har læreruddannelsen som senest fuldførte uddannelse. Perioden er opgjort som skoleår og dækker over perioden 1/7-2017 til 30/6-2022.

*Underviser i dansk som andetsprog for voksne (DAV-uddannelsen) er hverken en master-, diplom- eller akademiuddannelse, men uddannelsen fremgår af oversigten over masteruddannelser. **Master i læreprocesser (MLP) dækker over specialisering i pædagogisk ledelse og specialisering i innovation og kreativt læringsdesign.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus baseret på data fra Danmarks Statistik

DAV-uddannelsen er hverken en master-, diplom- eller akademiuddannelse, men grundet at uddannelsen udbydes af to universiteter, er uddannelsen i denne kortlægning kategoriseret som en masteruddannelse på samme niveau som uddannelsen master i dansk som andetsprog.

1.3 Diplomuddannelser

Diplomuddannelser er videregående uddannelser på bachelorniveau (niveau 6 i kvalifikationsrammen) i videreuddannelsessystemet for voksne. Diplomuddannelser skal gennem udvikling af faglige og personlige kompetencer kvalificere voksne til at kunne varetage højt kvalificerede funktioner i virksomheder, institutioner m.v. De indebærer derfor ofte en specialisering inden for professionen, men kan også have et mere generelt fagligt indhold, f.eks. ledelse.

En diplomuddannelse har et omfang på 60 ECTS-point svarende til et årsværk og gennemføres som regel på deltid. På diplomuddannelser er der deltagerbetaling. Ud over relevant forudgående uddannelse mindst på niveau med en erhvervsakademiuddannelse er der adgangskrav om mindst to års relevant erhvervserfaring. Diplomuddannelser udbydes både af universiteter, professionshøjskoler, erhvervsakademier samt kunstneriske uddannelsesinstitutioner. Diplomuddannelser af relevans for lærere udbydes typisk af professionshøjskolerne, herunder især diplomuddannelse i pædagogik, som er den mest anvendte videreuddannelsesmulighed blandt lærere, jf. tabel 3.

Af tabel 3 fremgår de mest populære diplomuddannelser blandt lærere i perioden 2017/18 til 2021/22. Aktiviteten er størst på moduler under diplomuddannelsen i pædagogik, som dækker over 34 forskellige uddannelsesretninger inden for det pædagogiske område, bl.a. almen pædagogik, danskvejleder, musik og specialpædagogik. Diplomuddannelsen i ledelse, som bl.a. giver mulighed for at specialisere sig i skoleledelse, har også høj aktivitet.

Tabel 3

De ti mest populære diplomuddannelser blandt lærere, målt på antal kursister på moduler på diplomuddannelsen i perioden 2017/18-2021/22, antal

Diplomuddannelser	Kursister	Personer
Diplomuddannelse i pædagogik*	14.486	6.697
Diplomuddannelse i ledelse	8.626	2.455
Diplomuddannelse i uddannelses-, erhvervs- og karrierevejledning	1.207	439
Diplomuddannelse i erhvervspædagogik	340	302
Almen uddannelse i sløjde	323	299
Den sociale diplomuddannelse	164	108
Diplomuddannelse i familieterapi	105	34
Diplomuddannelse i journalistik	96	33
Teknologisk diplomuddannelse i projektledelse	87	56
Diplomuddannelse i beskæftigelse	69	53

Anm.: Baseret på en optælling af antal kursister på moduler på uddannelserne i perioden 2017/18 til 2021/22, der har læreruddannelsen som senest fuldførte uddannelse. Perioden er opgjort som skoleår og dækker over perioden 1/7-2017 til 30/6-2022.

*Diplomuddannelse i pædagogik dækker over omkring 30 forskellige uddannelsesretninger inden for det pædagogiske område.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus baseret på data fra Danmarks Statistik

1.4 Akademiuddannelser

Akademiuddannelser er også en videreuddannelsesmulighed for lærere i videreuddannelsessystemet for voksne. Uddannelserne har et omfang på 60 ECTS-point og er på niveau med en erhvervsakademiuddannelse (niveau 5 i kvalifikationsrammen). Akademiuddannelser har ligesom master- og diplomuddannelser deltagerbetaling og er tilrettelagt som deltidsuddannelser. Akademiuddannelserne bliver udbudt på erhvervsakademier, professionshøjskoler og i begrænset omfang på universiteter. Adgangen til en akademiuddannelse forudsætter en relevant erhvervsuddannelse, en relevant grunduddannelse for voksne (GVU), en gymnasial uddannelse eller en uddannelse på samme niveau. Derudover er der adgangskrav om mindst to års relevant erhvervserfaring efter adgangsgivende eksamen.

Af tabel 4 fremgår en oversigt over de mest populære akademiuddannelser blandt lærere i perioden 2017/18 til 2021/22. Akademiuddannelsen i ledelse har størst aktivitet, hvor 257 personer tilsammen har deltaget i 361 moduler.

Tabel 4

De ti mest populære akademiuddannelser blandt lærere, målt på antal kursister på moduler på akademiuddannelsen i perioden 2017/18-2021/22, antal

Akademiuddannelser	Kursister	Personer
Akademiuddannelse i ledelse	361	257
Akademiuddannelse i ungdoms- og voksenundervisning	190	184
Friluftsejleder	147	49
Akademiuddannelse i international handel og markedsføring	131	117
Akademiuddannelse i innovation og produkt og produktion	121	98
Akademiuddannelse i kommunikation og formidling	109	93
Akademiuddannelse i informationsteknologi	71	27
Akademiuddannelse i finansiel rådgivning	53	16
Akademiuddannelse i økonomi- og ressourcestyring	27	19
Akademiuddannelse i HR	18	10

Anm.: Baseret på en optælling af antal kursister på moduler på uddannelserne i perioden 2017/18 til 2021/22, der har læreruddannelsen som senest fuldførte uddannelse. Perioden er opgjort som skoleår og dækker over perioden 1/7-2017 til 30/6-2022.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus baseret på data fra Danmarks Statistik

1.5 Kategorisering af videreuddannelsesmuligheder

UFS har fundet det relevant at supplere listen over lærernes muligheder for videreuddannelse med en kvalitativ kategorisering af de kortlagte muligheder ift., om uddannelserne indholdsmæssigt retter sig mod beskæftigelse inden for professionen, samt hvilke områder af lærerfagligheden uddannelserne i givet fald retter sig mod.

For at kvalificere kategoriseringen af de kortlagte videreuddannelsesmuligheder for lærere har UFS afholdt en workshop den 3. november 2023 med fire faglige eksperter udpeget af Danske Professionshøjskoler og Danske Universiteter.⁴

Metode for workshop

På baggrund af en faglig drøftelse om beskæftigelsesområder for lærere har de fire faglige eksperter udpeget af Danske Professionshøjskoler og Danske Universiteter i dialog med UFS defineret tre overordnede kategorier: 1) beskæftigelse i grundskolen, 2) beskæftigelse som er relevant for professionen og 3) beskæftigelse som ikke er relevant for professionen.

Efterfølgende har de faglige eksperter kategoriseret alle videreuddannelsesmuligheder for lærere ift., hvilke beskæftigelsesområder uddannelserne retter sig mod.

Endelig er de uddannelser, der retter sig mod beskæftigelse som lærer i grundskolen, af de faglige eksperter yderligere kategoriseret ift., hvilke fagligheder i lærerrollen uddannelserne retter sig mod. I denne kategorisering indgår uddannelsesretningerne under diplomuddannelse i pædagogik som selvstændige uddannelser på lige fod med de øvrige kandidat-, master-, diplom- og akademiuddannelser.

De faglige eksperter har foretaget kategoriseringen på baggrund af deres forudgående kendskab til uddannelsernes indhold samt med udgangspunkt i en indholdsbeskrivelse fra UddannelsesGuiden (ug.dk) af de identificerede videreuddannelsesmuligheder for lærere. Kategoriseringen af uddannelserne har haft til formål at nuancere kortlægningen og understøtte statistiske analyser af lærernes deltagelse i videreuddannelse. Eksperternes vurderinger på workshoppen skal ikke betragtes som en endelig og tilbundsående kategorisering af de identificerede uddannelser.

⁴ Navne og titler på de faglige eksperter fremgår af bilag 2.

Kategorisering af videreuddannelsesmuligheder for lærere

De identificerede videreuddannelsesmuligheder for lærere er som nævnt kategoriseret ift., om den enkelte videreuddannelsesmulighed primært retter sig mod et eller flere af følgende beskæftigelsesområder, jf. figur 3.

Figur 3

Tre kategorier af videreuddannelsesmuligheder for lærere

Kilde: Uddannelses- og Forskningsstyrelsen, 2024

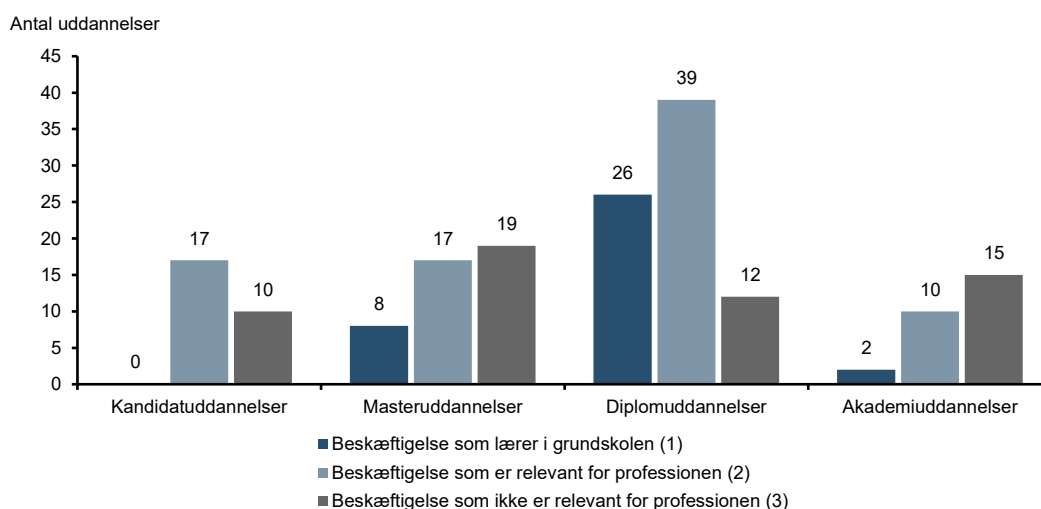
1. Beskæftigelse som lærer i grundskolen indbefatter beskæftigelse i folkeskoler samt privat- og friskoler. Undervisning på FGU, EUD, produktionsskoler og højskoler er her ikke defineret som inden for grundskolen. Disse lærerjobs vil høre under kategori 2 – beskæftigelse som er relevant for professionen.
2. Beskæftigelse, som er relevant for professionen, indbefatter andre stillinger i grundskolen end lærer, f.eks. PPR, læsevejleder, skoleleder mm. Stillinger i den kommunale og statslige forvaltning med kontaktflade til grundskolen vil blive kategoriseret som relevant for professionen. Derudover indbefatter denne kategori stillinger på forlag inden for uddannelsesområdet, stillinger i virksomheder eller organisationer, der udbyder kompetenceudviklende kurser for lærere, eller stillinger i foreninger/NGO'er der arbejder med grundskoleområdet.
3. Beskæftigelse, som ikke er relevant for professionen, indbefatter samtlige stillinger, som ikke har ovennævnte berøring til grundskolen.

De faglige eksperter vurderede, at ni videreuddannelsesmuligheder har et indhold, som er rettet mod beskæftigelse som lærer i grundskolen (1). En række videreuddannelsesmuligheder er kategoriseret som rettet både mod beskæftigelse som lærer i grundskolen og relevant for professionen (1 og 2). Dette gælder primært for uddannelsesretninger under diplomuddannelse i pædagogik. Andre uddannelser er kategoriseret som både relevante og som ikke relevante for professionen (2 og 3). Dette gælder primært for akademiuddannelser, f.eks. hvor indholdet kan være relevant for beskæftigelse som lærer på en erhvervsskole. Tre uddannelser er kategoriseret som både 1, 2 og 3. Dette gælder masteruddannelse som fleksibelt forløb, diplomuddannelse som fleksibelt forløb samt den pædagogiske diplomuddannelse uden retning. Eksperternes samlede kategorisering af videreuddannelsesmulighederne fremgår af bilag 1.

Uddannelser, som er kategoriseret i to eller tre kategorier, indgår hhv. to eller tre gange i figur 4 nedenfor, som viser et overblik over hvilke uddannelsestyper, der er kategoriseret som rettet enten mod beskæftigelse som lærer i grundskolen (1), beskæftigelse som er relevant for professionen (2) eller beskæftigelse som ikke er relevant for professionen (3).

Figur 4

Uddannelsestyper fordelt efter beskæftigelsesområder

Anm.: DAV-uddannelsen er placeret under masteruddannelser. Tallene i figuren dækker over følgende kategorisering af videreuddannelsesmuligheder: 9 videreuddannelsesmuligheder i kategori 1 (beskæftigelse som lærer i grundskolen), 24 videreuddannelsesmuligheder i kategori 1 og 2, 45 videreuddannelsesmuligheder i kategori 2 (beskæftigelse som er relevant for professionen), 42 videreuddannelsesmuligheder i kategori 3 (beskæftigelse som ikke er relevant for professionen), 11 videreuddannelsesmuligheder i kategori 2 og 3, mens tre videreuddannelsesmuligheder er kategoriseret bredt under alle tre kategorier (kategori 1, 2 og 3).

Kilde: Uddannelses- og Forskningsstyrelsen, 2024

Som det fremgår af figur 4, er der ifølge eksperternes kategorisering ingen *kandidatuddannelser*, som indgår i listen over videreuddannelsesmuligheder for lærere, der retter sig direkte mod beskæftigelse som lærer i grundskolen (kategori 1). Ud af de 27 kandidatuddannelser, som indgår i listen, vurderes 17 kandidatuddannelser imidlertid til at have et indhold, der er rettet mod beskæftigelse som er relevant for professionen (kategori 2). Herunder indgår eksempelvis alle kandidatuddannelserne, som udbydes på Danmarks Institut for Pædagogik og Uddannelse (DPU) på Aarhus Universitet, bl.a. pædagogisk antropologi og it-didaktisk design. Derudover vurderes kandidatuddannelsen socialpsykologi og læring på RUC, læring og forandringsprocesser på Aalborg Universitet (AAU) og STEM-undervisning på Københavns Universitet (KU) som relevante for professionen. Eksempler på kandidatuddannelser, som ikke er relevante for professionen (kategori 3), er bl.a. socialt arbejde, anvendt filosofi og kulturmødestudier.

På workshoppen drøftede eksperterne en række klassiske kandidatuddannelser, som umiddelbart ligger i forlængelse af folkeskolens og læreruddannelsens undervisningsfag, f.eks. historie og tysk. Trods deres navnesammenfald med fagene i folkeskolen vurderede eksperterne, at disse kandidatuddannelser hverken retter sig mod beskæftigelse i grundskolen eller beskæftigelse, som er relevant for professionen. Det skyldes bl.a. fraværet af didaktik i uddannelserne. Uddannelserne kan således godt være relevante for lærere, men ikke som videreuddannelse, der bidrager til en faglig opdatering for lærere, der ønsker at fortsætte med at undervise i faget i grundskolen. Uddannelserne indgår i øvrigt ikke på listen over videreuddannelsesmuligheder for lærere, fordi læreruddannelsen ikke er adgangsgivende, og uddannelserne derfor ikke er en reel videreuddannelsesmulighed for lærere.

Blandt *masteruddannelser* er halvdelen af de uddannelser (17 ud af 34), som indgår på listen over lærernes videreuddannelsesmuligheder, ifølge de faglige eksperter kategoriseret som uddannelser, der ikke er relevante for professionen (kategori 3). Det skyldes, at uddannelserne enten særligt har fokus på kompetencer inden for ledelse og organisationsudvikling, f.eks. uddannelserne master i offentlig ledelse/Master of Public Governance og master i social bæredygtighed, eller at uddannelserne retter sig mod undervisning af voksne. F.eks. er uddannelsen underviser i dansk som andetsprog for voksne (DAV-uddannelsen) kategoriseret som en uddannelse rettet mod beskæftigelse som ikke er relevant for professionen, mens uddannelsen master i dansk som andetsprog er kategoriseret som rettet mod beskæftigelse som lærer i grundskolen og beskæftigelse som er relevant for professionen (kategori 1 og 2). Eksempler på andre masteruddannelser, der er kategoriseret som rettet mod beskæftigelse som lærer i grundskolen og beskæftigelse som er relevant for professionen (kategori 1 og 2), er bl.a. master i børne- og ungdomskultur, medier og æstetiske læreprocesser samt master i naturfagsundervisning. Eksempler på masteruddannelser, der er kategoriseret som relevant for professionen (2), er bl.a. master i trivsels- og ressourcepsykologi, master i uddannelsesledelse og master i professionel vejledning.

Mange videreuddannelsesmuligheder under *diplomuddannelser* er ifølge de faglige eksperter rettet mod beskæftigelse som lærer i grundskolen. Det gælder for i alt 24 ud af 54 uddannelser, hvor 22 af uddannelserne er en uddannelsesretning under diplomuddannelse i pædagogik. Eksempler på diplomuddannelser, som er kategoriseret som uddannelser rettet mod beskæftigelse som lærer i grundskolen (1), er bl.a. danskvejleder, ordblindelærer i grundskolen og børnehaveklasseleder, som er uddannelsesretninger under diplomuddannelsen i pædagogik. Et eksempel på en diplomuddannelse, som er kategoriseret som beskæftigelse, som er relevant for professionen (2), er diplomuddannelsen i familierapi og relationel praksis, mens et eksempel på en diplomuddannelse, som ikke er vurderet relevant for professionen (3), er diplomuddannelse i offentlig forvaltning og administration.

De fleste *akademiuddannelser* indhold er formuleret bredt og er derfor kategoriseret som uddannelser, der både kan være relevante og ikke relevante for professionen (2 og 3). Et eksempel på en akademiuddannelse, der både er vurderet som relevant og som ikke relevant for professionen (2 og 3), er akademiuddannelse i ungdoms- og voksenundervisning. Akademiuddannelsen i naturvejledning og akademiuddannelsen til friluft vejleder er begge kategoriseret som rettet mod beskæftigelse som lærer i grundskolen (kategori 1) af de faglige eksperter. Akademiuddannelser, som er relevante for professionen (kategori 2), er eksempelvis akademiuddannelsen i ungdomspædagogik samt akademiuddannelsen i HR. Eksempler på akademiuddannelser, som ikke er relevante for professionen (kategori 3), er akademiuddannelse i kommunikation og formidling og akademiuddannelse i beskæftigelse.

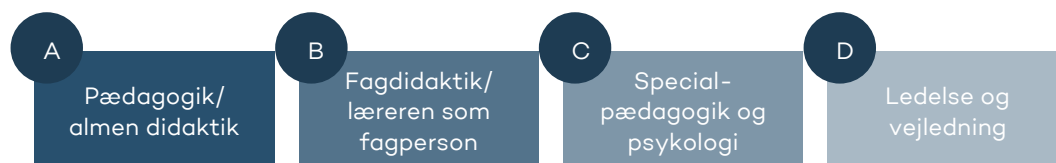
Kategoriseringen af de enkelte uddannelser fremgår af listen over videreuddannelsesmuligheder for lærere, jf. bilag 1.

Fire fagligheder relevante for lærere i grundskolen

I kategoriseringen er der som tidligere nævnt ni uddannelser, der retter sig mod beskæftigelse som lærer i grundskolen (kategori 1). Derudover er der 24 uddannelser, som både er kategoriseret som rettet mod beskæftigelse som lærer i grundskolen og som rettet mod beskæftigelse som er relevant for professionen (kategori 1 og 2). Disse i alt 33 uddannelser, som fordeler sig mellem syv masteruddannelser, 24 diplomuddannelser og to akademiuddannelser, er af de faglige eksperter yderligere kategoriseret ift. hvilke af fire fagligheder i lærerrollen, uddannelserne retter sig mod, jf. figur 5.

Figur 5

Fire kategorier af fagligheder for lærere i grundskolen

Kilde: Uddannelses- og Forskningsstyrelsen, 2024

De fire fagligheder er inspireret af Danske Professionshøjskolars definition af ni centrale dimensioner i lærerrollen, som har til formål at indkredse lærerens forskellige opgaver og de tilknyttede lærerroller, som er afgørende for at lykkes som lærer. Grundet faglige overlap har UFS komprimeret de ni dimensioner til ovenstående fire fagligheder til brug for kategoriseringen.

Af tabel 5 nedenfor fremgår kategoriseringen af videreuddannelsesmuligheder, der retter sig mod beskæftigelse som lærer i grundskolen samt hvilke af de fire fagligheder i lærerrollen, de retter sig mod.

Tabel 5

Kategorisering af videreuddannelsesmuligheder for lærere ift. hvilke fagligheder i lærerrollen, uddannelserne retter sig mod

Faglighed	Pædagogik/ almen didaktik (A)	Fagdidaktik/ læreren som fagperson (B)	Special- pædagogik og psykologi (C)	Ledelse og Vejledning (D)
Masteruddannelser				
Master i dansk som andetsprog (AU, KU)				
Master i børns litteratur og medier (AU)				
Master i scienceundervisning (AU, KU)				
Master i børne- og ungdomskultur, medier og æstetiske læreprocesser (SDU)				
Master i naturfagsundervisning (SDU)				
Master i fremmedsprogsdidaktik (MIF) (samarbejde mellem AU/DPU og KU)				
Master i musikpædagogisk udvikling (samarbejde mellem Rytmisk Musikkonservatorium, KP, VIA og Det Kongelige Danske Musikkonservatorium)				
Diplomuddannelser				
Diplomuddannelse i ledelse				
Diplomuddannelse i formidling af kunst og kultur for børn og unge				

Uddannelsesretninger under diplomuddannelsen i pædagogik

Bevægelsesvejleder				
Billedkunst og æstetik				
Børnehaveklasseleder				
Dansk som andetsprog				
Danskvejleder				
Didaktisk udvikling i skolen				
Engelskvejleder				
Håndværk, design og innovation				
Idræt, krop og bevægelse				
Inklusionsvejleder				
Logopædi				
Læringsvejleder				
Læsevejledning i grundskolen				
Matematikvejleder				
Medier og kommunikation				
Musik				
Naturfagsvejleder				
Ordblindelærer i grundskolen				
Specialpædagogik				
Sprogfagsvejleder				
Undervisning og vejledning for unge og voksne				
Vejledning og supervision				
Akademiuddannelser				
Akademiuddannelsen i naturvejledning				
Friluftsvjleder				

Anm.: Diplomuddannelsen i pædagogik uden retning, diplomuddannelse som fleksibelt forløb og masteruddannelse som fleksibelt forløb er ikke kategoriseret ift. hvilke fagligheder i lærerrollen, uddannelserne retter sig mod. Grundet at uddannelserne af de faglige eksperter er kategoriseret både som 1, 2 og 3 ift. beskæftigelse, og at uddannelserne indholdsmæssigt kan tilrettelægges fleksibelt, er det ikke muligt at kategorisere hvilke fagligheder, uddannelserne retter sig mod.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsstyrelsen, 2024

Samtlige syv masteruddannelser er kategoriseret under fagligheden fagdidaktik/læreren som fagperson (B). Det gælder bl.a. master i dansk som andetsprog og master i naturfagsundervisning. Ud af de syv masteruddannelser bliver seks udbudt på universiteter, mens én, master i musikpædagogisk udvikling, bliver udbudt i et samarbejde mellem Rytmsk Musikkonservatorium, Københavns Professionshøjskole, VIA University College og Det Kongelige Danske Musikkonservatorium. De faglige eksperter bemærkede, at master i dansk som andetsprog er den eneste masteruddannelse, som er direkte i forlængelse af et undervisningsfag i den nye læreruddannelse. Eksperterne bemærkede desuden, at udbuddet af masteruddannelser er karakteriseret ved at være (fag)specialiseret, og at ingen af masteruddannelserne for lærere anlægger en helhedsorienteret tilgang til grundskolen, der både omfatter didaktik, pædagogik og ledelse.

Nogle uddannelser er af de faglige eksperter kategoriseret som relevant for flere typer fagligheder. I alt er der 12 videreuddannelsesmuligheder, der alle er diplomuddannelser, som ifølge eksperterne indeholder mindst to fagligheder. Størstedelen af diplom-

uddannelser kategoriseret under flere fagligheder har fokus på vejledning. Det gælder f.eks. naturfagsvejleder (kategori B og D), bevægelsesvejleder (kategori A og D) og inklusionsvejleder (kategori C og D).

Diplomuddannelserne har tilsammen en stor bredde, hvor samtlige fagligheder er repræsenteret. Der er i alt 13 diplomuddannelser, som har fokus på ledelse og vejledning (kategori D) og 13 diplomuddannelser har fokus på fagdidaktik/læreren som fagperson (kategori B). Dog er der kun to diplomuddannelser, billedkunst og æstetik samt musik, der kan vurderes som i direkte forlængelse af et undervisningsfag på læreruddannelsen.

Et flertal af videreuddannelsesmulighederne for lærere er kategoriseret under fagdidaktik/læreren som fagperson (B). De faglige eksperter til workshoppene påpegede i den forbindelse, at der er et bredt udbud af diplomuddannelser til lærere, som gerne vil uddanne sig til de specifikke roller i grundskolen, mens udbuddet af videreuddannelsesmuligheder for lærere, der ønsker at dygtiggøre sig inden for deres undervisningsfag, er begrænset.

Blandt de to akademiuddannelser er akademiuddannelsen i naturvejledning og akademiuddannelsen til friluftsvejleder kategoriseret under ledelse og vejledning (D).

I forbindelse med kategoriseringen af videreuddannelsesmulighederne havde de faglige eksperter en drøftelse af kandidatuddannelserne ift. deres relevans for de fire fagligheder i lærerrollen, selvom ingen af kandidatuddannelserne som tidligere nævnt blev kategoriseret som rettet mod beskæftigelse i grundskolen. Eksperterne påpegede blandt andet, at indholdet i f.eks. kandidatuddannelserne dansk, tysk og matematik hverken tilbyder en relevant faglig progression eller giver relevante udviklingsmuligheder for lærere, der ønsker at dygtiggøre sig yderligere inden for deres undervisningsfag.

2. Lærernes deltagelse i videreuddannelse

I denne del af kortlægningen belyses lærernes anvendelse af videreuddannelse både ift. hvor mange, der deltager i videreuddannelsesaktiviteter, hvor mange ECTS-point, de har taget som videreuddannelsesaktivitet, og hvor mange år der går, fra de er dimitteret fra læreruddannelsen, til de evt. fuldfører en ny kandidat-, master-, diplom eller akademiuddannelse.

Desuden belyses det, i hvilket omfang lærere, som har fuldført en kandidat- eller en diplomuddannelse, arbejder inden for brancher, som er relevante for professionen. Der er ikke lavet tilsvarende opgørelser for lærere, som har fuldført en master- eller akademiuddannelse, idet der er for få lærere i populationen.

2.1 Lærernes videreuddannelsesaktivitet

Til at belyse omfanget af lærernes videreuddannelsesaktiviteter er der taget udgangspunkt i lærere med ti års anciennitet, som har deltaget i videreuddannelsesaktiviteter inden for det ordinære uddannelsessystem samt videreuddannelsessystemet for voksne. I denne del følges personer fra dimittendårgangene 2008-2011, der har læreruddannelsen som senest fuldførte uddannelse. Desuden omfatter lærernes videreuddannelsesaktivitet enkeltfag på f.eks. kandidatuddannelser og professionsbacheloruddannelser, herunder undervisningsfag på læreruddannelsen.

Læreres videreuddannelsesaktivitet er opgjort efter ti år, således at dimittenderne har haft mindst ti år til at påbegynde en videreuddannelsesaktivitet. Perioden på ti år er bl.a. valgt af hensyn til, at der er krav om minimum to års relevant erhvervserfaring for at blive optaget på master-, diplom- og akademiuddannelser.

I opgørelsen indgår den videreuddannelsesaktivitet, lærere har deltaget i, inden de evt. har taget en fuld ny uddannelse. Lærere, som har fuldført en ny kandidat-, master-, diplom- eller akademiuddannelse inden for ti år efter de er dimitteret fra læreruddannelsen, indgår derfor ikke i populationen, da deres nye uddannelse, og ikke læreruddannelsen, vil fremgå som deres senest fuldførte uddannelse.

Som det fremgår af tabel 6, har knap halvdelen af lærerne (49 pct.) med ti års anciennitet deltaget i videreuddannelsesaktivitet på master-, diplom- og akademiuddannelser samt enkeltfag på videregående uddannelsesniveau.

Tabel 6

Videreuddannelsesaktivitet blandt lærere med ti års anciennitet, dimittendårgang 2008-2011, antal og pct.

	Antal	Pct.
Har deltaget i videreuddannelsesaktivitet	4.720	49,0
Har ikke deltaget i videreuddannelsesaktivitet	4.903	51,0
I alt	9.623	100

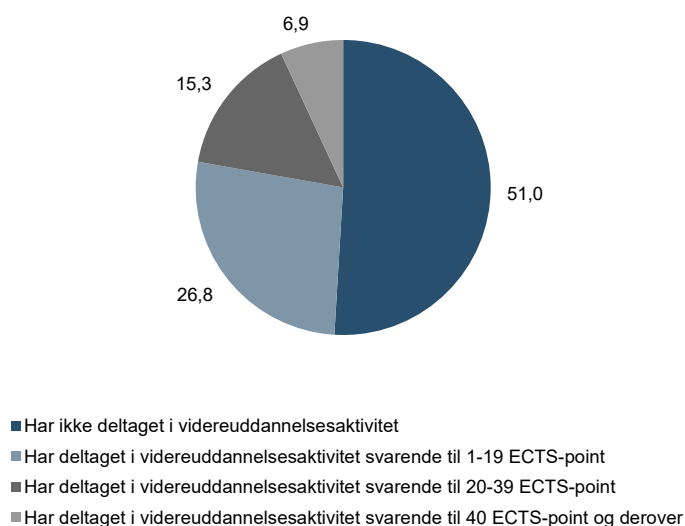
Anm.: Videreuddannelsesaktivitet dækker over enkeltfag og aktivitet i videreuddannelsessystemet for voksne. Ti års anciennitet er målt fra 10 år og 2 måneder og op til 11 år og 2 måneder efter dimittering afhængigt af hvornår på året lærerne har fuldført læreruddannelsen. Tabellen omfatter personer, der har læreruddannelsen som senest fuldførte uddannelse. Således indgår lærere, der efterfølgende har fuldført en fuld ny uddannelse ikke af oversigten.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets opgørelse på baggrund af Danmarks Statistik

Figur 6 og tabel 7 viser, hvor mange ECTS-point de 4.720 lærere med ti års anciennitet har deltaget i. Som det fremgår, har 26,8 pct. deltaget i 1-19 ECTS-point, 15,3 pct. har deltaget i 20-39 ECTS-point, mens 6,9 pct. har deltaget i videreuddannelsesaktivitet svarende til 40 ECTS-point og derover. I tabel 7 indgår der 275 lærere, som har deltaget i videreuddannelsesaktiviteter svarende til 60 ECTS-point eller derover. Disse lærere har trods det høje antal ECTS-point ikke færdiggjort en fuld uddannelse, men kan f.eks. have deltaget i kurser eller enkeltfag på tværs af uddannelser og uddannelsestyper svarende til 60 ECTS-point eller derover over en periode på ti år.

Figur 6

Videreuddannelsesaktivitet blandt lærere med ti års anciennitet fordelt efter omfang af ECTS-point, dimittendårgang 2008-2011, pct.

Anm.: Videreuddannelsesaktivitet dækker over enkeltfag og aktivitet i videreuddannelsessystemet for voksne. Ti års anciennitet er målt fra 10 år og 2 måneder og op til 11 år og 2 måneder efter dimittering afhængigt af, hvornår på året lærerne har fuldført læreruddannelsen. Figuren omfatter personer, der har læreruddannelsen som senest fuldførte uddannelse. Således indgår lærere, der efterfølgende har fuldført en fuld ny uddannelse, ikke i figuren.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets opgørelse på baggrund af Danmarks Statistiks registre

Tabel 7

Videreuddannelsesaktivitet blandt lærere med ti års anciennitet fordelt efter omfang af ECTS-point, dimittendårgang 2008-2011, antal og pct.

	Har ikke deltaget i videreud- dannelses- aktivitet	1-9 ECTS	10-19 ECTS	20-29 ECTS	30-39 ECTS	40-49 ECTS	50-59 ECTS	60 ECTS og derover	I alt
Antal	4.903	1.353	1.230	771	701	258	132	275	9.623
Pct.	51,0	14,1	12,8	8,0	7,3	2,7	1,4	2,9	100

Anm.: Videreuddannelsesaktivitet dækker over enkeltfag og aktivitet i videreuddannelsessystemet for voksne. Ti års anciennitet er målt fra 10 år og 2 måneder og op til 11 år og 2 måneder efter dimittering afhængigt af, hvornår på året lærerne har fuldført læreruddannelsen. Tabellen omfatter personer, der har læreruddannelsen som senest fuldførte uddannelse. Således indgår lærere, der efterfølgende har fuldført en fuld ny uddannelse, ikke af oversigten.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets opgørelse på baggrund af Danmarks Statistiks registre

2.2 Lærere, som tager en fuld ny uddannelse

Til forskel fra den øvrige del af kortlægningen, omhandler denne del kun lærere, som tager en fuld ny kandidat-, master-, diplom- eller akademiuddannelse. Dels belyses det, hvor mange lærere, der tager en ny uddannelse inden for ti år efter, de er dimitteret fra læreruddannelsen, dels belyses det, i hvilket omfang lærere, som har taget en kandidat- eller diplomuddannelse, arbejder inden for en branche, som er relevant for professionen.

Til at belyse hvor mange lærere, der tager en ny uddannelse, tages der udgangspunkt i lærere fra dimittendårgangene 2008-2011, som omfatter i alt 10.954 lærere, jf. tabel 8. Af dem har 1.319 lærere, svarende til 12 pct., fuldført en ny uddannelse ti år efter, at de er dimitteret fra læreruddannelsen. De øvrige 9.635 lærere har fortsat læreruddannelsen som deres senest fuldførte uddannelse efter ti år. De kan dog have gennemført enkelte moduler eller være påbegyndt en uddannelse med henblik på at tage en fuld uddannelse inden for perioden. Fælles for dem er dog, at de ikke har afsluttet en ny uddannelse.

Tabel 8

Læreres senest fuldførte uddannelse, målt ti år efter de er dimitteret fra læreruddannelsen, dimittendårgang 2008-2011, antal og pct.

	Antal	Pct.
Læreruddannelse	9.635	88,0
Læreruddannelse og ny uddannelse	1.319	12,0
I alt	10.954	100

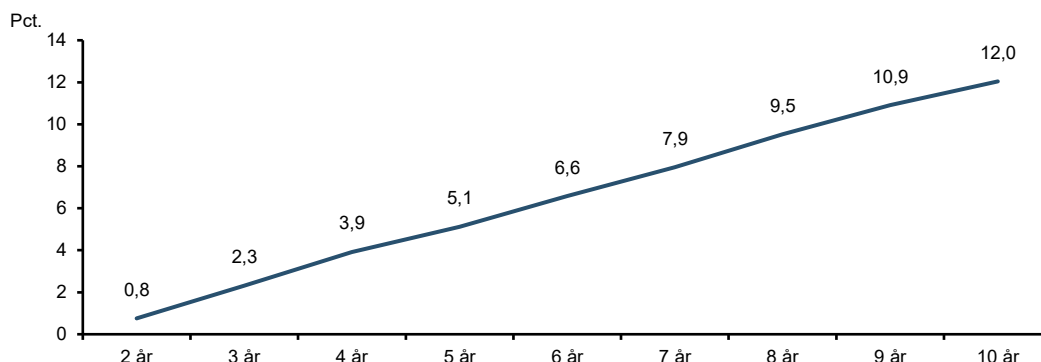
Anm.: Grundet forskellige opgørelsesmetoder i kortlægningens del 2, omfatter analysen af omfanget videreuddannelsesaktivitet for lærere, som ikke har fuldført en ny uddannelse, i alt 9.623 lærere, mens analysen, der belyser lærere, som fuldfører en ny fuld kandidat-, master-, diplom- eller akademiuddannelse, omfatter 9.635 lærere.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets opgørelse på baggrund af Danmarks Statistiks registre

Som det fremgår af figur 7 har godt 5 pct. af lærerne fuldført en ny uddannelse fem år efter, at de er dimitteret fra læreruddannelsen, mens 12 pct. har fuldført en ny uddannelse efter ti år.

Figur 7

Andel af lærere som fuldfører en ny uddannelse fordelt på antal år efter fuldført læreruddannelse, dimittendårgang 2008-2011, pct.

Anm.: Det første år, lærernes videreuddannelsesaktivitet er vist, er to år efter, lærerne er dimetteret.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets opgørelse på baggrund af Danmarks Statistiks registre

De mest populære videreuddannelser for lærere

Som det fremgår af tabel 9, er kandidatuddannelser den uddannelsestype, som flest lærere fuldfører inden for ti år efter, de er dimetteret, hvis de fuldfører en ny uddannelse. Af de 1.319 lærere med en ny uddannelse fra dimittendårgang 2008-2011, har 718 lærere fuldført en kandidatuddannelse, 113 har fuldført en masteruddannelse, 334 har fuldført en diplomuddannelse, mens 15 har fuldført en akademiuddannelse. De resterende 139 lærere fordeler sig mellem de øvrige uddannelsestyper, f.eks. professionsbachelor- og erhvervsakademiuddannelser.

Tabel 9

Lærere som inden for ti år efter de er dimetteret fra læreruddannelsen har fuldført en anden uddannelse, fordelt på uddannelsestype, dimittendårgang 2008-2011, antal og pct.

	Antal	Pct.
Uddannelser på erhvervsakademiniveau (niveau 5)	41	3,1
- Heraf erhvervsakademiuddannelser	19	1,4
- Heraf akademiuddannelser	15	1,1
- Øvrige korte videregående uddannelser	7	0,5
Uddannelser på bachelorniveau (niveau 6)	441	33,4
- Heraf professionsbacheloruddannelser	73	5,5
- Heraf akademiske bacheloruddannelser	29	2,2
- Heraf diplomuddannelser	334	25,3
- Øvrige mellemlange videregående uddannelser	5	0,4
Uddannelser på kandidat og ph.d.-niveau (niveau 7 og 8)	837	63,5
- Heraf kandidatuddannelser	718	54,4
- Heraf masteruddannelser mv.	113	8,6
- Ph.d.	6	0,5
I alt	1.319	100

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets opgørelse på baggrund af Danmarks Statistiks registre

Af tabel 10 fremgår en oversigt over de ti uddannelser, som flest dimittender fra læreruddannelsen efterfølgende har fuldført. Blandt dimittender fra læreruddannelsen i 2008-2011 har 160 lærere gennemført diplomuddannelsen i pædagogik, mens 95 lærere har gennemført kandidatuddannelsen pædagogisk psykologi ti år efter.

Tabel 10

Top ti uddannelser, som flest personer med en læreruddannelse har fuldført, målt ti år efter de er dimitteret fra læreruddannelsen, dimittendårgang 2008-2011

Uddannelse	Type	Antal	Pct.
Diplomuddannelse i pædagogik*	Diplomuddannelse	160	12,1
Diplomuddannelse i ledelse	Diplomuddannelse	116	8,8
Pædagogisk psykologi (AU/DPU)	Kandidatuddannelse	95	7,2
Pædagogisk sociologi (AU/DPU)	Kandidatuddannelse	80	6,1
Pædagogisk filosofi (AU/DPU)	Kandidatuddannelse	56	4,2
Pædagogisk antropologi (AU/DPU)	Kandidatuddannelse	48	3,6
Generel pædagogik (AU/DPU)	Kandidatuddannelse	47	3,6
Læring og forandringsprocesser (AAU)	Kandidatuddannelse	46	3,5
Underviser i dansk som andetsprog for voksne [DAV-uddannelsen] (KU, SDU)	Svarende til masteruddannelse	40	3,0
Didaktik, dansk (AU/DPU)	Kandidatuddannelse	36	2,7
I alt for top ti over de mest populære uddannelser		724	54,9
I alt med en ny uddannelse		1.319	100

Anm.: *Diplomuddannelse i pædagogik dækker over ca. 30 forskellige uddannelsesretninger inden for det pædagogiske område.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets opgørelse på baggrund af Danmarks Statistiks registre

2.3 Beskæftigelse inden for professionen

I denne del belyses det, i hvilket omfang lærere, som efterfølgende har gennemført en kandidatuddannelse eller en diplomuddannelse, er beskæftiget i brancher, som er relevante for lærerprofessionen. Analysen tager kun udgangspunkt i kandidat- og diplomuddannelser, fordi antallet af lærere, som efterfølgende har fuldført en master- eller akademiuddannelse, er meget begrænset.

Ligesom i analysen af lærere, der tager en ny fuld uddannelse i afsnit 2.3, tages der udgangspunkt i dimittendårgangene 2008-2011. Udgangspunktet er som nævnt lærere, der har gennemført en fuld ny uddannelse. Lærere, som kun har gennemført elementer af en ny uddannelse, indgår derfor i analysen med læreruddannelsen som seneste fuldførte uddannelse. Det gælder eksempelvis lærere, der har deltaget i ét eller flere moduler på en master-, diplom- eller akademiuddannelse, eller som har taget enkeltfag inden for det ordinære uddannelsessystem, f.eks. på en kandidatuddannelse eller et ekstra undervisningsfag på læreruddannelsen.

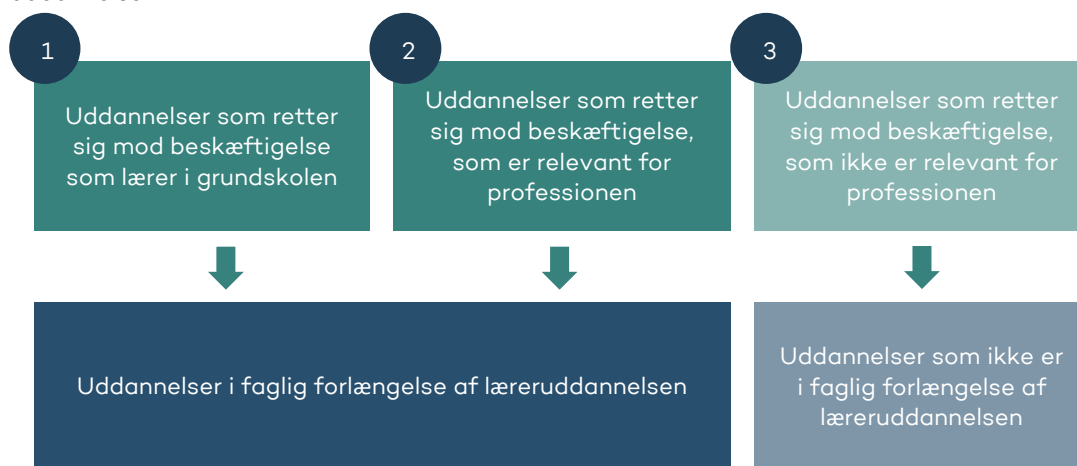
Definition af uddannelser ift. relevans for professionen

Videreuddannelsesmuligheder for lærere er på baggrund af deres faglige indhold inddelt enten som uddannelser, der er i faglig forlængelse af læreruddannelsen eller som uddannelser, der ikke er i faglig forlængelse af læreruddannelsen. Uddannelser i faglig

forlængelse er identificeret på baggrund af kategoriseringen fra kortlægningens del 1, hvor fire faglige eksperter kategoriserede lærernes videreuddannelsesmuligheder som enten rettet mod beskæftigelse som lærer i grundskolen (1), rettet mod beskæftigelse, som er relevant for professionen (2) eller rettet mod beskæftigelse, som ikke er relevant for professionen (3). Uddannelser, kategoriseret som 1 og 2 i kortlægningens del 1, indgår i denne analysedel som 'uddannelser i faglig forlængelse af læreruddannelsen', jf. figur 8.

Figur 8

Definition af uddannelser, som er i faglig forlængelse eller ikke i faglig forlængelse af læreruddannelsen

Kilde: Uddannelses- og Forskningsstyrelsen, 2024

Definition af brancher ift. relevans for professionen

De anvendte brancher i analysen af lærernes efterfølgende beskæftigelse bygger på Danmarks Statistiks branchekoder, som identificerer det arbejdssted, hvor lønmodtagere og selvstændige er beskæftiget. Personer, som er ledige eller uden for arbejdsstyrken, indgår ikke.

UFS har defineret branchernes relevans på baggrund af en antagelse om, at beskæftigelse inden for branchen primært relaterer sig til undervisning på folkeskoleniveau rettet mod børn og unge. Knap 80 pct. af alle lærere, som er beskæftigede, er ansat inden for disse brancher, der er defineret som relevante for professionen. Det fremgår af oversigten, hvordan de 80 pct. af alle lærere, der er i beskæftigelse, fordeler sig mellem de fem relevante brancher i 2021. Knap 65 pct. af alle beskæftigede lærere er beskæftiget inden for branchen 'Folkeskoler o. lign', mens godt 5 pct. er beskæftiget inden for branchen 'Ungdomsskoler- og efterskoler'.

Følgende brancher er defineret som relevante for lærerprofessionen:

- Folkeskoler o. lign. (64,7 pct.)
- Ungdoms- og efterskoler (5,3 pct.)
- Specialskoler for handicappede (3,9 pct.)
- Anden undervisning⁵ intet andetsteds nævnt (3,1 pct.)
- Tekniske skoler og fagskoler (2,4 pct.).

⁵ Branchen omfatter følgende skoler og kurser: Computerkurser, religionsundervisning, højskoler, oplysningsforbundenes undervisningsaktivitet, produktions- og daghøjskoler, indvandrerundervisning, personlig coaching, sprogskoler, aftenskoler for voksne og livredderkurser.

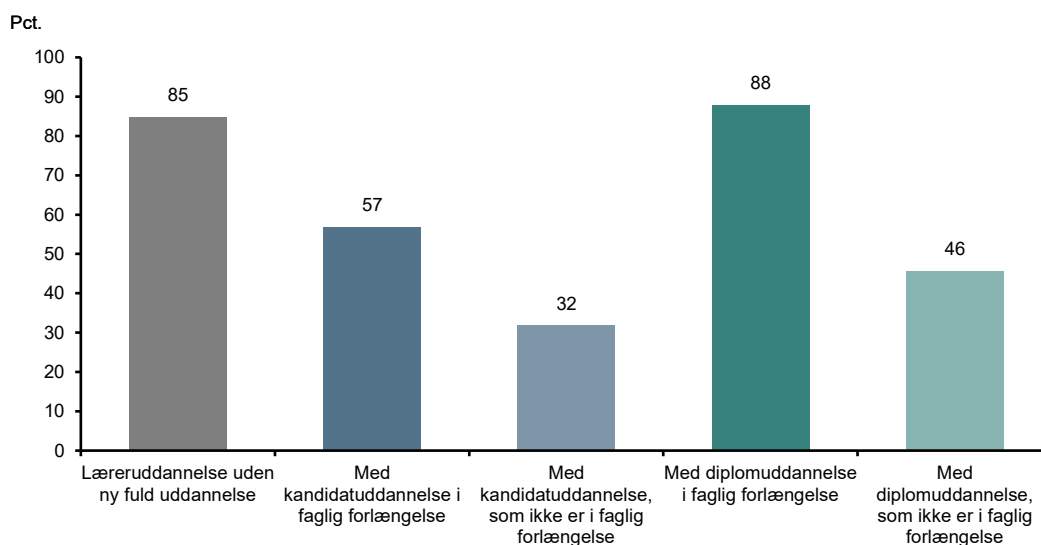
En uddybende oversigt og beskrivelse af beskæftigelsesområderne inden for de relevante brancher fremgår af bilag 3.

Af figur 9 fremgår andelen af uddannede lærere blandt dimittendårgangene 2008-2011, som er beskæftiget inden for en relevant branche ti år efter, de er dimitteret fra læreruddannelsen. Dimittenderne fra læreruddannelsen er fordelt efter, om de har læreruddannelsen som senest fuldførte uddannelse, eller om de har gennemført en kandidat- eller diplomuddannelse, som enten er i faglig forlængelse eller ikke er i faglig forlængelse af læreruddannelsen.

Blandt lærerne, som ikke har fuldført en ny uddannelse, er 85 pct. beskæftiget inden for en branche, som er relevant for professionen. 57 pct. af de uddannede lærere, som har fuldført en kandidatuddannelse, der ligger i faglig forlængelse af læreruddannelsen, er beskæftiget inden for en branche, som er relevant for professionen. Til sammenligning er 88 pct. af de lærere, som har fuldført en diplomuddannelse, ansat i en relevant branche.

Figur 9

Andel af beskæftigede lærere, der er ansat i en relevant branche, som har en læreruddannelse som senest fuldførte uddannelse eller har fuldført en kandidat- eller diplomuddannelse, som er i faglig forlængelse eller ikke er i faglig forlængelse, målt ti år efter afsluttet uddannelse, dimittendårgang 2008-2011, pct.

Anm.: 'Læreruddannelsen' dækker over 8.828 personer, der har læreruddannelsen som senest fuldførte uddannelse. De kan have deltaget i enkelte moduler på en akademi-, diplom- eller masteruddannelse samt have deltaget i andre former for videreuddannelsesaktiviteter uden for det ordinære uddannelsessystem samt videreuddannelsessystemet for voksne. Der er 505 lærere, som har en kandidatuddannelse i faglig forlængelse, og 138 lærere med en kandidatuddannelse, som ikke er i faglig forlængelse. Derudover er der 282 lærere, som har en diplomuddannelse i faglig forlængelse og 46 lærere med en diplomuddannelse, som ikke er i faglig forlængelse.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets opgørelse på baggrund af Danmarks Statistiks registre

Desuden fremgår andelen af lærere, der har gennemført en kandidat- eller diplomuddannelse, som ikke er i faglig forlængelse af læreruddannelsen. 32 pct. af lærere med en kandidatuddannelse, som ikke er i faglig forlængelse af læreruddannelsen, er beskæftiget inden for en relevant branche, mens det tilsvarende gælder for 46 pct. af lærere, der har fuldført en diplomuddannelse, som ikke er i faglig forlængelse.

Det bemærkes, at der er tale om relativt få lærere, der har færdiggjort en fuld ny uddannelse ti år efter, de har afsluttet læreruddannelsen. Som det fremgår af tabel 11 nedenfor, har 643 lærere fuldført en kandidatuddannelse, mens 328 lærere har fuldført en diplomuddannelse. Sidstnævnte skal ses i lyset af, at en relativt stor andel lærere deltager i enkelte diplommoduler, jf. figur 6.

Tabel 11

Antal af beskæftigede lærere, der er ansat i relevant branche, fordelt på efterfølgende uddannelse, målt ti år efter afsluttet læreruddannelse, dimittendårgang 2008-2011

	Relevante brancher	Øvrige brancher	I alt
Læreruddannelsen	7.489	1.339	8.828
Kandidatuddannelse i alt	331	312	643
Kandidatuddannelse i faglig forlængelse	287	218	505
Kandidatuddannelse, som ikke er i faglig forlængelse	44	94	138
Diplomuddannelse i alt	269	59	328
Diplomuddannelse i faglig forlængelse	248	34	282
Diplomuddannelse, som ikke er i faglig forlængelse	21	25	46

Anm.: 'Læreruddannelsen' omfatter 8.828 personer, der ikke har gennemført en ny uddannelse efterfølgende. De kan have deltaget i enkelte moduler på en akademi-, diplom- eller masteruddannelse samt have deltaget i andre former for videreuddannelsesaktiviteter uden for det ordinære uddannelsessystem samt videreuddannelsessystemet for voksne.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets opgørelse på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Der er ikke lavet tilsvarende analyser for lærere, der har taget en master- eller akademiuddannelse, da der med henholdsvis 113 og 15 uddannede lærere, som efterfølgende har fuldført en master- eller akademiuddannelse, er for få personer i populationen.

Beskæftigelse med kandidatuddannelse i faglig forlængelse af læreruddannelsen

Oversigten over kandidatuddannelser i faglig forlængelse af læreruddannelsen indeholder kun uddannelser kategoriseret som rettet mod beskæftigelse, der er relevant for professionen (2), idet eksperterne ikke kategoriserede nogen af kandidatuddannelserne som rettet mod beskæftigelse som lærer i grundskolen (1).

Følgende kandidatuddannelser er defineret som værende i faglig forlængelse af læreruddannelsen:

- Matematik, didaktik (AU/DPU)
- Musikpædagogik, didaktik (AU/DPU)
- STEM-undervisning (KU)
- Materiel kultur, didaktik (AU/DPU)
- Pædagogik (KU, SDU)
- Didaktik (AU/DPU)
- Uddannelsesantropologi og globalisering (AU/DPU)
- It og læring og organisatorisk omstilling (AAU)
- IT-didaktisk design (AU/DPU)
- Dansk (AU/DPU)
- Uddannelsesvidenskab (AU/DPU)
- Læring og forandringsprocesser (AAU)

- Dansk, didaktik (AU/DPU)
- Pædagogisk filosofi (AU/DPU)
- Pædagogisk antropologi (AU/DPU)
- Generel pædagogik (AU/DPU)
- Pædagogisk sociologi (AU/DPU)
- Pædagogisk psykologi (AU/DPU)
- Socialpsykologi og læring (RUC).

Eksempler på kandidatuddannelser, der ikke vurderes at være i faglig forlængelse af læreruddannelsen er idræt, journalistik, kulturmødestudier samt anvendt filosofi. Som tidligere nævnt, er kandidatuddannelser, der umiddelbart ligger i forlængelse af folkeskolens undervisningsfag, f.eks. historie og tysk, hverken rettet mod beskæftigelse i grundskolen eller beskæftigelse, som er relevant for professionen bl.a. grundet fraværet af didaktik. Uddannelserne kan således godt være relevante for lærere, men ikke som uddannelser, der bidrager til en faglig opdatering for lærere, som ønsker at fortsætte med at undervise i faget i folkeskolen. Desuden giver læreruddannelsen ikke adgang til disse kandidatuddannelser.

Beskæftigelse med diplomuddannelser i faglig forlængelse af læreruddannelsen

Diplomuddannelser, som lærere fra dimittendårgang 2008-2011 har fuldført ti år efter, de er dimitteret, er ligeledes kategoriseret som værende enten i faglig forlængelse af læreruddannelsen eller ikke i faglig forlængelse. I opgørelsen indgår også uddannelser, der ikke længere udbydes, f.eks. almen uddannelse i sløjd. Denne uddannelse er vurderet som i faglig forlængelse af læreruddannelsen, men uddannelsen indgår ikke i listen over identificerede videreuddannelsesmuligheder for lærere, som kun inkluderer uddannelser, der fortsat udbydes.

Følgende diplomuddannelser er defineret som værende i faglig forlængelse af læreruddannelsen:

- Diplomuddannelse i ledelse
- Diplomuddannelse i erhvervspædagogik
- Diplomuddannelse i pædagogik (herunder samtlige uddannelsesretninger undtagen anvendt film samt anvendt scenekunst)
- Den sociale diplomuddannelse
- Diplomuddannelse i formidling af kunst og kultur
- Diplomuddannelse i familieterapi
- Teknologisk diplomuddannelse i projektledelse
- Finansiell rådgivning, HD 2. del.

Færre end fem lærere fra dimittendårgang 2008-2011 har inden for ti år efter, de er dimitteret fra læreruddannelsen, fuldført diplomuddannelsen almen uddannelse i sløjd. Uddannelsen er vurderet som i faglig forlængelse af læreruddannelsen, men indgår ikke i oversigten over videreuddannelsesmuligheder for lærere, idet uddannelsen ikke længere udbydes.

Bilag

Bilag 1. Samlet oversigt over videreuddannelsesmuligheder for lærere

Uddannelse	Adgangskrav	Kategorisering ift. beskæftigelse: 1: Som lærer i grundskolen 2: Som er relevant for professionen 3: Som ikke er relevant for professionen	Kategorisering ift. faglighed: A: Pædagogik/almen didaktik B: Fagdidaktik/læreren som fagperson C: Specialpædagogik og psykologi D: Ledelse og vejledning	Antal studerende (kursister)* i perioden 2017/18 til 2021/22
Kandidatuddannelser				
Socialpsykologi og læring (RUC)	Adgang med bestået 10 ECTS-point sommersuppleringskursus på RUC	2		-
Pædagogisk psykologi (AU/DPU)	Adgang	2		207
Læring og forandringsprocesser (AAU)	Adgang	2		69
Didaktik, dansk (AU/DPU)	Adgang med linjefag i dansk og et bachelorprojekt med relevans for dansk og/eller didaktik	2		112
Pædagogisk sociologi (AU/DPU)	Adgang	2		101
Pædagogisk filosofi (AU/DPU)	Adgang	2		47
Uddannelsesvidenskab (AU/DPU)	Adgang	2		90
Pædagogisk antropologi (AU/DPU)	Adgang	2		46
It, læring og organisatorisk omstilling (AAU)	Adgang	2		69
Generel pædagogik (AU/DPU)	Adgang	2		73
IT-didaktisk design (AU/DPU)	Adgang	2		55
Uddannelsesantropologi og globalisering (AU/DPU)	Adgang med pædagogiske og/eller antropologiske/etnografi moduler svarende til mindst 45 ECTS-point	2		26
Didaktik, matematik (AU/DPU)	Adgang med linjefag i matematik og gennemført relevant pædagogisk eller matematisk supplerung af et omfang på mindst 10 ECTS-point	2		25
Pædagogik (KU, SDU)	KU: Adgang med 30 ECTS-point i tilvalg i pædagogik fra KU. SDU: Adgang	2		32
Didaktik, materiel kultur (AU/DPU)	Adgang med linjefag i billedkunst, madkundskab, håndarbejde, materiel design, håndværk og design eller idræt med bachelor-	2		27

Uddannelse	Adgangskrav	Kategorisering ift. beskæftigelse: 1: Som lærer i grundskolen 2: Som er relevant for professionen 3: Som ikke er relevant for professionen	Kategorisering ift. faglighed: A: Pædagogik/almen didaktik B: Fagdidaktik/læreren som fagperson C: Specialpædagogik og psykologi D: Ledelse og vejledning	Antal studerende (kursister)* i perioden 2017/18 til 2021/22
	projekt i tilknytning til linjefaget			
Didaktik, musikpædagogik (AU/DPU)	Adgang med linjefag i musik og supplerende uddannelse svarende til 15 ECTS-point	2		14
STEM-undervisning (KU)	Adgang med linjefag/undervisningsfag i mindst et fag inden for den naturfaglige fagrække (biologi, fysik/kemi, geografi, matematik, natur og teknologi)	2		40
Webkommunikation (SDU)	Adgang	3		11
Anvendt filosofi (AAU)	Adgang	3		8
Socialt arbejde (AAU)	Adgang	3		8
Idræt/Idræt og sundhed (AAU, SDU)	Adgang med krav om linjefag i idræt	3		27
Journalistik (AU)	Simpelt gennemsnit på mindst 7,0, cv og relevansbeskrivelse	3		7
Humanistisk-samfundsvidenskabelig idrætsvidenskab (KU)	Adgang med fag hvor idræt, krop og sundhed som felt er centralt i relation til sociologi, historie, psykologi og/eller pædagogik og udgør minimum 45 ECTS-point af uddannelsen	3		5
Arbejdsliv (RUC)	Adgang med undervisningsfag i samfunds-fag og bestået 10 ECTS-point sommersuppleringskursus på RUC	3		-
Kulturmødestudier (RUC)	Adgang med undervisningsfag i dansk, engelsk, tysk, fransk, kristendomskundskab/religion eller historie	3		-
Social Intervention (RUC)	Adgang med krav om bestået 10 ECTS-point sommersuppleringskursus på RUC	3		-
Tværvideenskabelige Sundhedsstudier (RUC)	Adgang med krav om bestået 10 ECTS-point sommersuppleringskursus på RUC	3		-
Masteruddannelser				
Master i dansk som andetsprog (AU, KU)	Adgang med sprogligt linjefag	1 og 2	B	50 (96)
Master i børns litteratur og medier (AU)	Adgang med dansk som undervisningsfag	1 og 2	B	28 (80)
Master i scienceundervisning (AU, KU)	Adgang med undervisningsfag inden for det	1 og 2	B	10 (40)

Uddannelse	Adgangskrav	Kategorisering ift. beskæftigelse: 1: Som lærer i grundskolen 2: Som er relevant for professionen 3: Som ikke er relevant for professionen	Kategorisering ift. faglighed: A: Pædagogik/almen didaktik B: Fagdidaktik/læreren som fagperson C: Specialpædagogik og psykologi D: Ledelse og vejledning	Antal studerende (kursister)* i perioden 2017/18 til 2021/22
	naturvidenskabelige område			
Master i børne- og ungdomskultur, medier og æstetiske læreprocesser (SDU)	Adgang	1 og 2	B	10 (20)
Master i naturfagsundervisning (SDU)	Adgang	1 og 2	B	9 (13)
Master i fremmedsprogsdidaktik (MIF) (samarbejde mellem AU/DPU og KU)	Adgang med et fremmedsprog eller dansk som andetsprog som undervisningsfag	1 og 2	B	6 (6)
Master i musikpædagogisk udvikling (samarbejde mellem Rytmask Musikkonservatorium, KP, VIA og Det Kongelige Danske Musikkonservatorium).	Adgang	1 og 2	B	-
Master i IKT og læring (AAU i samarbejde med AU, CBS og RUC)	Adgang	2		73 (178)
Master i trivsels- og ressourcepsykologi (AU)	Adgang	2		51 (133)
Master i uddannelsesledelse (AU/DPU)	Adgang	2		23 (51)
Master i professionel vejledning (AU/DPU)	Adgang	2		19 (50)
Master i special- og socialpædagogik (AU/DPU)	Adgang	2		7 (13)
Master i udsatte børn og unge, faglig ledelse (AAU)	Adgang	2		6 (12)
Master i uddannelse og læring (RUC)	Adgang	2		(11)
Master i læreprocesser, specialisering i pædagogisk ledelse (MLP) (AAU)	Adgang	2		113 (235)
Master i læreprocesser, specialisering i innovation og kreativt læringsdesign (AAU)	Adgang	2 og 3		
Master i offentlig ledelse/Master of Public Governance (MPG) (Master i offentlig ledelse udbydes i samarbejde mellem SDU og AU. MPG udbydes på AAU, CBS, KU)	Adgang	3		90 (390)
Master i organisationspsykologi, MPO (RUC)	Adgang	3		9 (46)
Master i voksnes læring og kompetenceudvikling (AU/DPU)	Adgang	3		16 (40)
Master i projekt- og forandringsledelse (RUC)	Adgang	3		6 (36)
Master of Business Administration (MBA) (AAU, AU, CBS, SDU)	Adgang med krav om kendskab til matematik, statistik samt erhvervs- og national/samfundsøkonomi svarende til HD 1. del, samt anbefalinger fra arbejdsgivere, der bl.a. dokumenterer lederpotentiale	3		8 (33)
Master i procesledelse og organisatorisk forandring (AAU)	Adgang	3		14 (29)
Master of Management Development (CBS)	Adgang	3		(29)
Master i professionel kommunikation (RUC)	Adgang	3		5 (21)

Uddannelse	Adgangskrav	Kategorisering ift. beskæftigelse: 1: Som lærer i grundskolen 2: Som er relevant for professionen 3: Som ikke er relevant for professionen	Kategorisering ift. faglighed: A: Pædagogik/almen didaktik B: Fagdidaktik/læreren som fagperson C: Specialpædagogik og psykologi D: Ledelse og vejledning	Antal studerende (kursister)* i perioden 2017/18 til 2021/22
Master i it-ledelse (ITU)	Krav om min. fem års relevant erhvervserfaring	3		8 (20)
Master i idræt og velfærd (KU)	Adgang	3		(20)
Master i social bæredygtighed (RUC)	Adgang	3		(11)
Master i it-ledelse (MIT) (AAU, AU, SDU)	Adgang	3		(10)
Master i international virksomhedskommunikation (SDU)	Adgang	3		(9)
Master i offentlig kvalitet og ledelse (SDU)	Adgang	3		(9)
Master i sundhedsfremme (RUC)	Adgang	3		(8)
Master i humanistisk organisationsudvikling (AU)	Adgang	3		(7)
Underviser i dansk som andetsprog for voksne/DAV-uddannelsen (KU, SDU)	Adgang med et sprogfag som undervisningsfag	3		229 (542)
Masteruddannelse som fleksibelt forløb **	Adgang	1, 2 og 3		10 (10)
Diplomuddannelser				
Diplomuddannelse i ledelse	Mindst to års relevant erhvervserfaring	1	D	2.455 (8.626)
Diplomuddannelse i formidling af kunst og kultur for børn og unge	Mindst to års relevant erhvervserfaring	1 og 2	A og B	24 (56)
Diplomuddannelse i uddannelses-, erhvervs- og karrierevejledning	Mindst to års relevant erhvervserfaring	2		439 (1.207)
Diplomuddannelse i erhvervspædagogik	Mindst to års relevant erhvervserfaring	2		302 (340)
Den sociale diplomuddannelse	Mindst to års relevant erhvervserfaring	2		108 (164)
Diplomuddannelse i familierapi og relationel praksis	Mindst to års relevant erhvervserfaring	2		34 (105)
Teknologisk diplomuddannelse i projektledelse	Mindst to års relevant erhvervserfaring	2		56 (87)
Diplomuddannelse i beskæftigelse	Mindst to års relevant erhvervserfaring	2		53 (69)
Diplomuddannelse i kriminologi	Mindst to års relevant erhvervserfaring	2		13 (39)
Sundhedsfaglig diplomuddannelse uden uddannelsesretning	Mindst to års relevant erhvervserfaring	2		25 (33)
Merkantil diplomuddannelse	Mindst to års relevant erhvervserfaring	2		10 (17)
Diplomuddannelse i digital konceptudvikling	Mindst to års relevant erhvervserfaring	2		(10)
Diplomuddannelse i psykiatri	Mindst to års relevant erhvervserfaring	2 og 3		16 (20)
Diplomuddannelse i offentlig forvaltning og administration	Mindst to års relevant erhvervserfaring	3		29 (52)
Diplomuddannelse i strategisk design og ledelse	Mindst to års relevant erhvervserfaring	3		13 (23)
Diplomuddannelse i socialformidling	Mindst to års relevant erhvervserfaring	3		(10)
Diplomuddannelse til turistfører	Mindst to års relevant erhvervserfaring	3		(10)
Diplomuddannelse i operations og supply chain management (TD)	Mindst to års relevant erhvervserfaring	3		(5)

Uddannelse	Adgangskrav	Kategorisering ift. beskæftigelse: 1: Som lærer i grundskolen 2: Som er relevant for professionen 3: Som ikke er relevant for professionen	Kategorisering ift. faglighed: A: Pædagogik/almen didaktik B: Fagdidaktik/læreren som fagperson C: Specialpædagogik og psykologi D: Ledelse og vejledning	Antal studerende (kursister)* i perioden 2017/18 til 2021/22
Diplomuddannelse i journalistik [uddannelsesretninger: fagjournalistik, digital journalistik og visuel journalistik]	Mindst to års relevant erhvervserfaring	3		33 (96)
Diplomuddannelse som fleksibelt forløb	Mindst to års relevant erhvervserfaring	1, 2 og 3		47 (49)
Diplomuddannelse i pædagogik				6.697 (14.486)
Billedkunst og æstetik, PD		1	B	-
Børnehaveklasseleder, PD		1	D	-
Didaktisk udvikling i skolen, PD		1	A	-
Læringsvejleder, PD		1	D	-
Læsevejledning i grundskolen, PD		1	B og D	-
Ordblindelærer i grundskolen, PD		1	C	-
Bevægelsesvejleder, PD		1 og 2	A og D	-
Dansk som andetsprog, PD		1 og 2	A og B	-
Danskvejleder, PD		1 og 2	B og D	-
Engelskvejleder, PD		1 og 2	B og D	-
Håndværk, design og innovation, PD		1 og 2	B	-
Idræt, krop og bevægelse, PD		1 og 2	B	-
Matematikvejleder, PD		1 og 2	B og D	-
Naturfagsvejleder, PD		1 og 2	B og D	-
Vejledning og supervision, PD		1 og 2	D	-
Inklusionsvejleder, PD		1 og 2	C og D	-
Specialpædagogik, PD		1 og 2	A og C	-
Sprogfagsvejleder, PD		1 og 2	B og D	-
Undervisning og vejledning for unge og voksne, PD		1 og 2	A, C og D	-
Logopædi, PD		1 og 2	C	-
Medier og kommunikation, PD		1 og 2	B	-
Musik, PD		1 og 2	B	-
Almen pædagogik, PD		2		-
Børns sprog, PD		2		-
Frie skolars grundlag og pædagogiske udvikling, PD		2		-
Psykologi, PD		2		-
Pædagogisk og socialpædagogisk arbejde, PD		2		-
Synspædagogik og syns(re)habilitering, PD		2		-
Unge og voksnes læreprocesser, PD		2		-
Interkulturel pædagogik, PD		2		-
Projektledelse og organisationsudvikling, PD		2 og 3		-

Uddannelse	Adgangskrav	Kategorisering ift. beskæftigelse: 1: Som lærer i grundskolen 2: Som er relevant for professionen 3: Som ikke er relevant for professionen	Kategorisering ift. faglighed: A: Pædagogik/almen didaktik B: Fagdidaktik/læreren som fagperson C: Specialpædagogik og psykologi D: Ledelse og vejledning	Antal studerende (kursister)* i perioden 2017/18 til 2021/22
Anvendt film, PD		3		-
Anvendt scenekunst, PD		3		-
Pædagogisk diplomuddannelse, PD, uden retning**		1, 2 og 3		-
Akademiuddannelser				
Akademiuddannelse i naturvejledning	Mindst to års relevant erhvervserfaring	1	B	-
Friluft vejleder	Mindst to års relevant erhvervserfaring. Derudover er der krav om at man skal kunne vandre 10 kilometer med rygsæk og svømme 400 meter havsvømning	1	B	49 (147)
Akademiuddannelse i HR	Mindst to års relevant erhvervserfaring	2		10 (18)
Akademiuddannelse i ungdomspædagogik	Mindst to års relevant erhvervserfaring	2		-
Akademiuddannelse i ledelse	Mindst to års relevant erhvervserfaring	2 og 3		257 (361)
Akademiuddannelse i international handel og markedsføring	Mindst to års relevant erhvervserfaring	2 og 3		117 (131)
Akademiuddannelse i innovation, produkt og produktion	Mindst to års relevant erhvervserfaring	2 og 3		98 (121)
Akademiuddannelse i informationsteknologi	Mindst to års relevant erhvervserfaring	2 og 3		27 (71)
Akademiuddannelse i finansiel rådgivning	Mindst to års relevant erhvervserfaring	2 og 3		16 (53)
Akademiuddannelse i offentlig forvaltning og administration	Mindst to års relevant erhvervserfaring	2 og 3		7 (12)
Akademiuddannelse i ungdoms- og voksenundervisning	Mindst to års relevant erhvervserfaring	2 og 3		184 (190)
Akademiuddannelse i socialpædagogik	Mindst to års relevant erhvervserfaring	2 og 3		5 (6)
Akademiuddannelse i kommunikation og formidling	Mindst to års relevant erhvervserfaring	3		93 (109)
Akademiuddannelse i økonomi- og resourcestyring	Mindst to års relevant erhvervserfaring	3		19 (27)
Akademiuddannelse i energiteknologi	Mindst to års relevant erhvervserfaring	3		6 (7)
Akademiuddannelse i proces-, laboratorie- og fødevareteknologi	Mindst to års relevant erhvervserfaring	3		(6)
Akademiuddannelse i international transport og logistik	Mindst to års relevant erhvervserfaring	3		(5)
Akademiuddannelse i beskæftigelse	Mindst to års relevant erhvervserfaring	3		5 (5)
Akademiuddannelse i service og oplevelser	Mindst to års relevant erhvervserfaring	3		(5)

Anm.: For en række uddannelser er der ikke overensstemmelse mellem titlen på uddannelsen i UFS' Datavarehus og på UddannelsesGuiden (ug.dk). UFS har p.b.a. en kvalitativ vurdering af hver uddannelse indsat titlen på uddannelsen, som det fremgår af ug.dk.

*Bemærk, at en kursist opfattes som en deltager på et modul på den anførte master-, diplom- og akademiuddannelse. En person kan godt deltage på flere moduler og vil derfor tælle flere gange som kursist.

**Antal kursister på masteruddannelse som fleksibelt forløb dækker over kursister, som har deltaget i moduler på AU/DPU. Masteruddannelse som fleksibelt forløb udbydes også af andre universiteter med tilsvarende adgangskrav om en mellemlang videregående uddannelse og to års relevant erhvervserfaring. På en masteruddannelse som fleksibelt forløb er det muligt at sammensætte en individuelt tilrettelagt masteruddannelse af moduler og valgfag fra forskellige uddannelser. Uddannelsen er kategoriseret bredt ift. beskæftigelse (1, 2 og 3). Dette gør sig ligeledes gældende for diplomuddannelse som fleksibelt forløb og den pædagogiske diplomuddannelse uden retning.

Bilag 2. De faglige eksperter

Uddannelses- og Forskningsstyrelsen har faciliteret en workshop d. 3. november 2023 med faglige eksperter udpeget af Danske Professionshøjskoler og Danske Universiteter. Danske professionshøjskoler udpegede tre faglige eksperter, mens Danske Universiteter udpegede én.

De faglige eksperter:

- Tove Hvid Persson, Direktør for videreuddannelse, Københavns Professionshøjskole.
- Elsebeth Jensen, Uddannelsesdekan for Læreruddannelsen & HF, VIA University College.
- Sami Stephan Boutaiba, Direktør for Pædagogik og Ledelse, Professionshøjskolen Absalon.
- Nikolaj Frydensbjerg Elf, Professor, Center for Grundskoleforskning, Institut for Design, Medier og Uddannelsesvidenskab, Syddansk Universitet.

Bilag 3. Relevante brancher

Folkeskoler o. lign.

Branchen omfatter undervisning (0.-10. klasse) på folkeskoler, privatskoler eller friskoler og inkluderer folkeskoler, privatskoler, der giver undervisning parallelt med folkeskolens undervisning, såsom friskoler og private grundskoler, børnehaveklasser og 10./11. skoleår i det omfang, de er integreret i en almen grundskole. Følgende er ikke omfattet af denne branche: skoler, der starter ved 7. skoleår eller senere, samt skolefritidsordninger (SFO).

Ungdoms- og efterskoler

Branchen omfatter undervisning på ungdoms- og efterskoler (fra 7. klasse) samt Ungdomskostskoler og skoler, der starter ved 7. skoleår eller senere.

Specialskoler for handicappede

Branchen omfatter specialskoler for børn (med fysiske eller psykiske funktionsnedsættelser) i den undervisningspligtige alder. F.eks. skoler for døve, blinde, psykisk handicappede, observationsskoler og andre specialskoler overvejende for børn i den undervisningspligtige alder, men også i et vist omfang for unge og voksne.

Anden undervisning intet andetsteds nævnt

Branchen omfatter følgende skoler og kurser:

- Computerkurser
- Religionsundervisning
- Højskoler
- Oplysningsforbundenes undervisningsaktivitet
- Produktions- og daghøjskoler
- Indvandrerundervisning
- Personlig coaching
- Sprogskoler
- Aftenskoler for voksne
- Livredderkurser.

Tekniske skoler og fagskoler

Branchen omfatter undervisning på både adgangsgivende og praktiske uddannelser. Branchen omfatter bl.a. erhvervsgymnasier, husholdnings- og søfartsskoler. Branchen omfatter hverken videregående tekniske og faglige uddannelser på universitetsniveau, undervisning indenfor hobby og fritid eller køreskoler, der ikke er henvendt til erhvervschauffører eller officersskoler.

Branchen inkluderer:

- Tekniske skoler og fagskoler
- Handelsskoler o. lign. hvor undervisningen fører frem til eksempelvis højere handelseksamen (HHX) eller finans- og forsikringsuddannelser
- Erhvervsskoler o. lign. hvor undervisningen fører frem til eksempelvis højere teknisk eksamen (HTX)
- AMU-centre
- Landbrugsskoler, husholdningsskoler og økonomaskoler
- Søfarts-, skipper- samt land- og lufttransportsskoler
- Skoler for klinikassistenter og tandplejere
- Social- og sundhedsuddannelser
- Uddannelse af fodterapeuter

- Politi- og forsvarsskoler samt fængselsvæsenets skoler
- Kosmetologskoler.